EL COMÚ AMB TU 12

RECULL TRIMESTRAL DE LA GESTIÓ DEL COMÚ DE SANT JULIÀ DE LÒRIA

OCTUBRE > DESEMBRE 2022

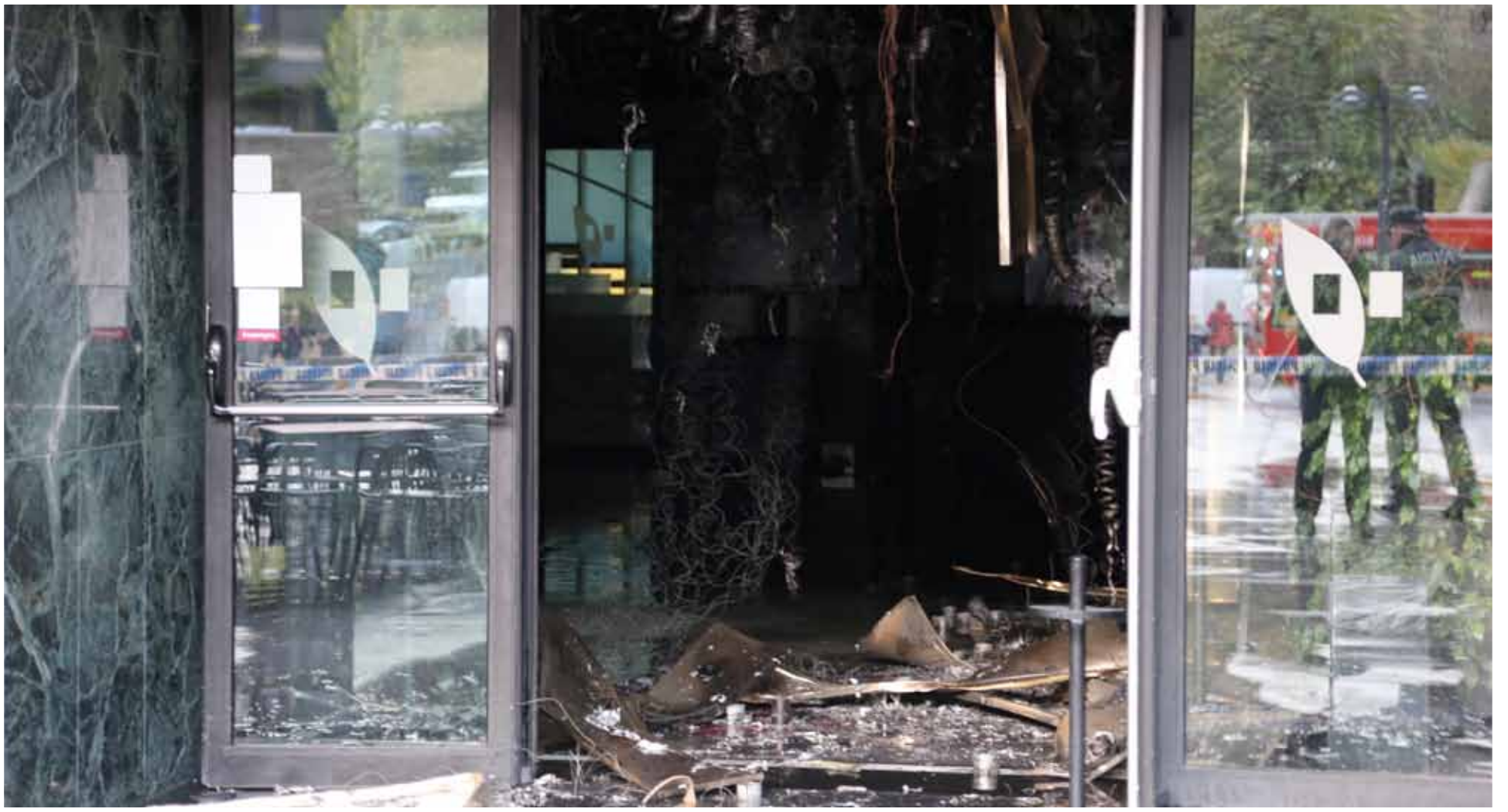

L'incendi del Centre cultural va colpir el món de la cultura però la reacció del Comú va ser immediata

El passat 9 de novembre el món de la cultura i la parròquia en general van patir l'ensurt més gran de la seva història. El Centre cultural, l'emblema de la parròquia de la cultura per excel•lència, patia un important incendi que va afectar la planta baixa, les inferiors i la primera. Els danys provocats pel foc, el fum i l'aigua dels aspersors faran que la reconstrucció sigui pràcticament total. Des del mateix dia del sinistre, el Comú va reaccionar amb celeritat per buscar ubicacions per als treballadors i també per als diferents serveis com ara la Biblioteca o l'Escola d'Art. Les important pòlisses contractades per la corporació garanteixen una bona cobertura econòmica per afrontar els treballs de reconstrucció que van començar de forma immediata i que s'espera que estiguin enllestits quan arribi la propera primavera.

Pressupost 2023

La darrera setmana del mes de desembre, concretament el dia 28, va tenir lloc la sessió plenària en què la corporació va tirar endavant els comptes per al 2023. Amb 21,6 milions d'euros en despesa i ingressos són els pressupostos més expansius i elevats de la història de la corporació, en part per la gran partida destinada a sufragar les obres de reconstrucció del Centre cultural mentre no arriben les compensacions econòmiques per part de les asseguradores.

Estalvi energètic

Davant de l'encariment dels preus de l'energia, provocats majoritàriament per la guerra d'Ucraïna, i amb l'amenaça de manca de subministraments i possibles talls d'electricitat, els comuns i el Govern van signar un conveni per aplicar una sèrie de mesures d'estalvi. Entre elles, mantenir la temperatura dels edificis oficials a un màxim de 20 graus, prohibir les estufes personals als despatxos i reduir l'horari d'encesa de l'enllumenat públic.

Pisos tutelats

La majoria i la minoria comunal en companyia d'inversors privats, van presentar el projecte de construcció de pisos tutelats amb assistència per a la gent gran. Durant aquest 2023 està previst que comenci la construcció en un terreny d'un privat d'uns 1.000 metres quadrats en els que es podrien bastir set plantes, la qual cosa permetria disposar d'un bon nombre d'habitatges d'entre 40 i 50 metres quadrats. El cost total estaria en torn als 10 milions d'euros.

Vila Europea de l'Esport

El Comú va presentar a finals del mes de novembre la candidatura per esdevenir Vila Europea de l'Esport. Durant tota una jornada els comissaris de la Federació de Ciutats i Capitals Europees de l'Esport, van estar supervisant instal•lacions esportives i programes de desenvolupament, coneixent esportistes d'alt nivell i escoltant la presentació de la proposta de boca del cònsol major i dels responsables del Comú, LAUesport i Naturland.

EDITORIAL

La crema i resurrecció d'un emblema

Tan sols unes hores després que Andorra celebrés els 40 anys dels aiguats del 1982, una altra tragèdia sacsejava la nostra societat. En la matinada del dia 9 de novembre, el Centre cultural i de congressos lauredià patia un incendi que es va iniciar a la planta de la recepció i que va afectar la primera i les inferiors, aquestes darreres per l'important quantitat d'aigua caiguda pels aspersors i les mànigues dels bombers.

El sinistre va colpir el món de la cultura i la parròquia en general, però el Comú va reaccionar de forma immediata per donar resposta a totes les necessitats que calia afrontar. Noves ubicacions per als treballadors i els serveis, revisió de les pòlisses d'assegurança, contractació de les empreses per encarar la reconstrucció... van ser algunes de les iniciatives de la corporació que també va comptar amb el suport de privats i institucions d'arreu del país.

Ara, en aquest any que tot just comença, passarem per un túnel la llum del qual s'espera que veiem durant la primavera quan està prevista la reobertura de la instal•lació. Un sinistre que ha unit majoria i oposició que han estat a l'alçada de les circumstàncies per tal que la parròquia tingui el més aviat possible l'equipament que sempre ha estat el pulmó de l'activitat de Sant Julià de Lòria.

Igual que en aquest tema, així com en el del projecte dels pisos socials tutelats dels quals donem també informació en aquest número, estaria bé que les dues forces polítiques representades al ple del Comú unissin esforços en altres qüestions que sens dubte comportarien un benefici per a tots els administrats.

Hi ha iniciatives que no tenen color polític i per tant, és desitjable i exigible que els polítics que ostenten un seient a Casa Comuna deixin de banda tacticismes i estratègies per tal de mirar pel futur de Sant Julià de Lòria i la qualitat de vida dels seus habitants.

Comú
de Sant Julià de Lòria
PRINCIPAT D'ANDORRA

INCENDI DEL CENTRE CULTURAL

Un incendi originat a la recepció del Centre cultural va causar importants danys materials al vestíbul i d'altres plantes

Un incendi es va declarar la matinada del dia 9 de novembre a la recepció del Centre cultural i va provocar greus afectacions a la plantes baixes de l'equipament així com a part de la primera. En el succés no hi va haver cap víctima personal però les flames van deixat el vestíbul totalment calcinat. Les plantes baixes van quedar completament negades degut a l'aigua del sistema automàtic d'extinció d'incendis, així com per la de les mànigues dels bombers durant l'apagament del foc.

Els bombers van ser alertats pels volts de les quatre de la matinada i van aconseguir extingir les flames cap a dos quarts de vuit. El cònsol major, Josep Majoral es va personar al lloc als pocs minuts de declarar-se el sinistre i va seguir de prop tot el dispositiu desplegat pel cos.

Es va confirmar que el punt d'inici va ser al vestíbul i que les flames es van propagar "molt feroçment" pel sostre de tota la planta baixa, incloent-hi la biblioteca. Així, es va assenyalar que els danys més greus es van produir en aquest espai, tot i que a la primera planta també es va cremar alguna zona. En la resta de l'equipament, els danys van ser els que va provocar l'aigua dels sistemes d'emergència. El foc no va afectar cap dels dos auditoris ni les dependències de l'Escola d'Art, La Trapa i els despatxos de les plantes inferiors.

L'estructura de l'edifici tampoc va patir cap dany. Es van fer tasques de control a la Universitat d'Andorra (UdA), que s'havia omplert d'un intens fum. Es va passar un detector de monòxid de carboni per comprovar que els paràmetres fossin normals i avaluar quan es podia reprendre l'activitat.

El mateix dia del sinistre, Josep Majoral, va declarar que "el Centre cultural és un emblema de la cultura de Sant Julià que avui ha estat tocat". Des de les 8 del matí d'aquell dia, la corporació es va posar mans a l'obra per establir contactes amb les companyies asseguradores així com també per reubicar el personal del centre.

En l'àmbit econòmic, Majoral va assegurar que gràcies a la contenció de la despesa que s'ha anat fent durant aquests darrers anys es podrà afrontar els costos de les reparacions sense cap mena de problema "més enllà que després els danys estiguin coberts per les assegurances".

Tot i que en el moment de publicar aquest butlletí encara s'estan avaluant els danys ocasionats per l'incendi, Majoral va posar de relleu que la voluntat del Comú és tenir rehabilitat completament el Centre de cara als mesos de març o abril del 2023. "Espero que sigui abans, però en tot cas hem d'anar pas a pas", va afirmar.

De moment, però, no hi ha cap orientació de quin seria el cost final d'aquestes obres. Majoral va assenyalar que "hi ha moltes coses que els pèrits hauran de valorar si s'han de canviar o simplement es pot netejar". Com a exemple, el cònsol va posar les butaques, que podrien estar brutes de la pols del fum, però no malmeses. "Tot això és el que farà variar aquests costos", va remarcar. El que es té clar és que la data que es vol marcar, almenys "el termini del cònsol", com va puntualitzar ell mateix, és l'abril. "L'objectiu és fer pressió en la mesura del possible, sempre fent les coses bé, amb seny, amb prudència i, sobretot, amb seguretat", va indicar. El que es vol evitar, per tant, és acomodar-se i, d'aquesta manera, poder tenir el centre cultural actiu aviat, "no volem que la gent de Sant Julià es quedi sense les activitats", va dir.

INCENDI DEL CENTRE CULTURAL

El Comú va reaccionar ràpidament per reubicar els treballadors i trobar espais per als diferents serveis

L'incendi va comportar afectacions als treballadors del Centre cultural en no poder acudir a treballar on normalment ho feien. En aquest sentit, des del departament de Gestió i Desenvolupament de Persones es va treballar de forma intensa i només 36 hores després del sinistre es va culminar la planificació per reubicar aquest personal en diferents dependències comunals.

Així, els administratius de Cultura estan a la primera planta de l'edifici administratiu El Molí fins que la reconstrucció del Centre els permeti tornar. S'hi troben també els responsables del servei de producció cultural. Tots mantenen el mateix número de telèfon intern i extern. De la seva banda, el cap del servei del Centre cultural està a l'antic despatx de la secretària general a Casa Comuna.

Tot i que el foc no va afectar les instal•lacions del servei de circulació situats a l'aparcament de la Germandat, sí que es van veure negades per la gran quantitat d'aigua caiguda procedent de les mànigues dels bombers i dels aspersors automàtics del sistema antiincendis del centre. En aquest sentit, l'oficina administrativa es va traslladar a LauEsport, tot i que en aquest cas, en menys de deu dies van tornar al lloc habitual.

Pel que fa als serveis, la Biblioteca comunal universitària de Sant Julià, ubicada habitualment a la planta baixa del Centre, va tornar a obrir les portes pocs dies després del sinistre. En aquest cas, però, a les dependències del recinte que fins fa uns quants mesos acollia el Museu del Tabac, a no massa metres de l'emplaçament original. Tot i que s'ofereixen un bon reguitzell de serveis, no són pas tots els que hi hauria d'haver.

Els serveis que pel moment s'ofereixen són els d'hemeroteca, els préstecs interbibliotecaris, devolucions, sala de consulta d'ordinadors i sala d'estudi. Quant als volums que configuraven el fons de la biblioteca,encara és una incògnita saber quins es podran usar i quins s'hauran de descartar. Una empresa especialitzada en la matèria va fer una mena d'inventari. Molts dels llibres, especialment a la sala infantil, van resultar danyats per l'aigua.
Tant l'efecte de l'aigua dels ruixadors automàtics com la llançada pels bombers per apagar l'incendi que va malmetre del tot el vestíbul del Centre cultural i també altres parts tant de la planta baixa com de la primera planta del recinte van anar a parar, entre altres indrets, a la zona de l'immoble on estava ubicada la biblioteca. I d'aquí els danys.

"Em recorda una mica a l'època de la pandèmia, on ens vam haver de reinventar i ho tornarem a fer"

Abans de procedir a les reubicacions, el cònsol major, Josep Majoral va apuntar que aquesta situació "em recorda una mica a l'època de la pandèmia, on ens vam haver de reinventar i ho tornarem a fer". El cònsol es va mostrar segur que afloraria "la part solidària de Sant Julià", per la qual cosa s'esperava la col•laboració de privats per buscar espais, com així va ser en el cas de la Biblioteca o l'Escola d'Art que està a les dependències d'un edifici de propietat privada.

En tot cas, al ja tancat Museu del Tabac, amb serveis reduïts com s'ha dit, la biblioteca està en marxa de dilluns a divendres, de 9 a 19 hores, i els dissabtes de 10 a 13 hores. Qui ho necessiti, pot trucar al telèfon 744 010 o escriure al correu electrònic de sempre cultura.biblio@comusantjulia.ad. Es pot accedir a la web **www.catalegbiblioteques.ad**

També a l'aparcament de la plaça Germandat es van fer tancaments per habilitar-los com a magatzems i, així, tenir allà tot el material del centre que està en bon estat i s'ha de guardar.

INCENDI DEL CENTRE CULTURAL

Unes lones amb il•lustracions de Cecília Santañes donen la nota de color a la remodelació del Centre cultural

Des del 22 de desembre i fins la finalització de les obres de remodelació del Centre cultural, la plaça de la Germandat llueix unes lones en la zona perimetrada que hi ha a la façana de l'equipament. Es tracta de 12 panells amb il•lustracions de l'artista Cecília Santañes que, segons va confessar el dia de la col•locació, l'incendi la va "commocionar molt" i va pensar que havia de fer alguna cosa. Llavors va desenvolupar una imatge que "vaig dibuixar i difondre a través de les xarxes socials" i en la qual es basen els dibuixos de les lones.

Al marge, el Comú també ha instal•lat un parell de tòtems en els quals es poden escriure desitjos en relació al Centre. Els cònsols, Josep Majoral i Mireia Codina, diversos consellers i la pròpia artista es van reunir a la plaça per fotografiar-se amb les lones i signar en els suports esmentats. Majoral va agrair la donació del disseny per part de Santañes que pertany a una família amb estrets vincles a Sant Julià de Lòria, ja que el seu pare Néstor és escudellaire des de fa dècades i també ha exposat dibuixos al Centre.

"El que fem és embellir una mica l'entorn i difonem uns dibuixos creats l'endemà mateix de l'incendi, el que no deixa de ser una mostra del sentiment que hi ha al voltant del Centre cultural", va manifestar Josep Majoral. El cònsol va explicar que la pretensió del Comú amb la col•locació dels tòtems "és que la gent pugui expressar el que sent i recollir com van viure l'incendi".

Mentre Santañes va fer un dibuix emulant el logotip del Centre cultural, el cònsol va escriure: Els millors desitjos per a la cultura laurediana i la cònsol menor es va estendre més en dir: Que tot el viscut en aquest centre sigui la base i l'essència del futur projecte.

El Comú va tancar la liquidació pressupostària del segon trimestre amb un saldo positiu de més de 2,8 milions d'euros

El ple del Comú va celebrar al novembre una sessió ordinària, en què, entre d'altres punts que figuraven a l'ordre del dia, destacava el de la liquidació pressupostària del segon trimestre de l'any en curs que es va tancar amb un saldo positiu de 2.834.712, 28 euros. La xifra total dels ingressos va ser de poc més de 9,2 milions el que representa una execució del 53,35% del pressupostat. Els impostos facturats durant el primer semestre d'acord amb el calendari fiscal, van ser els del foc i lloc, higiene i enllumenat, radicació d'activitats comercials, empresarials i professionals i rètols publicitaris.

Pel que fa a les despeses, es van liquidar un import de 6.430.329,15 euros que suposaven un 33% d'execució. En el capítol d'inversions, la xifra es va enfilar fins els 687.000 euros amb un percentatge del 12% sobre el pressupostat. En aquest sentit, l'endeutament del Comú a 30 de juny hauria continuat baixant i ja era tan sols del 66% de l'import disposat.

Altres punts que es van aprovar van ser la modificació del reglament de compensacions del Comú pel que fa a la treta de neu, un suplement de crèdit per finançar treballs de reparació a la xarxa d'aigua i un altre per l'adquisició d'una bomba d'aigua per a la piscina de LAUesport. També es va aprovar un suplement per arreglar d'urgència un important forat detectat a sota de la carretera de la urbanització El Bedràs.

Justament, arran d'aquest darrer punt, majoria i minoria van aprofitar la sessió per fer una nova crida al Govern per tal que es posi mans a l'obra amb el manteniment de les carreteres secundàries, unes actuacions realment necessàries en alguns trams de la xarxa viària que han de servir per garantir la seguretat del trànsit i, especialment, el pas de ciclistes.

El cònsol major, Josep Majoral, va declarar que el nombre de trams en mal estat identificats "fan por", ja que en diversos punts es poden observar esquerdes a la carretera que fan perillós el trànsit de vehicles. "Són trams que entenem que caldria arreglar", va dir, tot recordant que "seria una bona acció per continuar posicionant el país com a territori ciclista tenint en compte que les carreteres secundàries són alguns dels llocs per on més es practica aquest esport".

El Comú va aprovar un pressupost de 21,6 milions d'euros i un crèdit extraordinari per a les obres del Centre cultural

En la darrera sessió plenària de l'any, la majoria comunal va treure endavant amb l'abstenció de la minoria els comptes per al 2023 per un import total de 21.648.639, 93 euros. Igualment, en una sessió intensa pel que fa a el vessant econòmic que va ser tractat en diversos punts de l'ordre del dia, la corporació va donar llum verd per unanimitat a un crèdit extraordinari de més de mig milió d'euros per fer front a diverses despeses ocasionades pels danys provocats per l'incendi del 9 de novembre al Centre cultural, mentre no arriben les compensacions per part de les asseguradores.

Els comptes per aquest any també inclouen 500.000 euros per al projecte dels pisos tutelats per a la gent gran i 300.000 com a previsió per a la remodelació del Prat Gran si el projecte de la residència universitària no s'acaba de fer finalment allà. Aquest darrer punt va ser criticat pel conseller de Desperta Laurèdia, Cerni Cairat que troba "contradictori" destinar diners quan al mateix temps sortirà a principis d'any el concurs per construir la residència en el mateix indret. En aquest sentit, el cònsol major, Josep Majoral li va replicar dient que no hi ha cap contradicció perquè "ara per ara no es té la certesa que la residència vagi allà i per això fem una reserva econòmica perquè el que està clar és que el parc s'ha remodelar".

D'altra banda, Cairat va assenyalar que els comptes son més d'un 40% per cent més elevats que els de fa dos anys i per això va demanar una reflexió per la forta dependència d'ingressos provinents del sector de la construcció. "Són uns comptes difícils de mantenir i demanem contenció perquè la construcció és un sector volàtil", va dir Cairat. Per la seva banda, el cònsol major va manifestat ser conscient d'aquest factor, però va defensar els números per la "situació excepcional viscuda amb l'incendi".

Seguint en el vessant econòmic, l'execució del pressupost del tercer trimestre presentava un saldo positiu de 4,3 milions d'euros. Destaquen els ingressos de 13 milions pel canvi tributari. En aquest punt, Cairat va dir que hi ha hagut una manca d'execució de les inversions per un problema de calendarització i per això "demanem que es treballi per solucionar aquest problema".

Majoral va explicar que es tracta d'una qüestió de prudència i va fer esment a que això ha permès disposar immediatament de 550.000 euros per a la reforma del Centre. En relació a la reducció del deute, el cònsol va indicar que els dos factors que han influït són un canvi en la llei de finances comunals i l'elaboració de pressupostos equilibrats.

La consellera de Finances, Maria Àngels Marfany va detallar que, tot i que en aquests quatre anys s'havia previst un pressupost estable amb un creixement lineal tant de despeses com d'ingressos, i sense incrementar l'endeutament per les inversions, la corporació preveu fer més inversions de les previstes, en primer lloc per la voluntat de millorar les infraestructures de la parròquia (xarxa d'aigua, carreteres i altres), i en segon lloc, per les obres de reconstrucció del CCCL.

En relació a l'evolució de marc pressupostari, Marfany va avançar que per a l'any 2023 espera acabar amb un endeutament del 99%, tot i que aquest percentatge depèn en gran part de la trajectòria de les obres de reconstrucció del Centre i de l'import que quedi cobert per les asseguradores.

Majoral va afegir en aquest tema que l'informe del Tribunal de Comptes avala el marc pressupostari del consolat 2020-23 amb l'abstenció dels consellers de Desperta Laurèdia. Les taxes del 2023 augmentaran el mateix que l'IPC i el preu del bus comunal passa a 3 euros per a les persones no residents a Andorra.

Un punt que va concitar la unió de les dues forces representades al ple és la creació d'una nova taxa per l'accés motoritzat a la pista del Camp de Claror, Camp Ramonet, Port Negre i Coll de Finestres i la recaptació de la qual anirà destinada a la conservació del terreny afectat.

Els cònsols van lliurar a AMMA un xec amb les aportacions provinents del públic que va assistir a l'obra "Confessions"

Els cònsols de Sant Julià de Lòria, Josep Majoral i Mireia Codina van lliurar a la representant de la junta de l'Associació de Malalties Minoritàries d'Andorra (AMMA), Txell Benito un xec amb la recaptació obtinguda de les aportacions que el públic assistent a la representació Confessions va fer de forma altruista. La peça, interpretada pel grup de teatre de la Llar de Lòria es va representar el passat 30 d'octubre a l'auditori Rocafort i també es va oferir un passi especial als socis d'altres cases pairals del país.

"En moments difícils les iniciatives altruistes s'agraeixen molt"

L'acte de lliurament va tenir lloc a la sala Sergi Mas en presència de bona part de les actrius i l'únic actor del grup. L'import recaptat va ser de 515 euros. Benito va donar les gràcies al Comú per la iniciativa i per "recordar-vos de nosaltres" i va manifestar que "en moments difícils les iniciatives altruistes s'agraeixen molt".

El Comú assegura que la prioritat és fer una residència universitària però no necessàriament al Prat Gran

El Comú de Sant Julià de Lòria va convocar els ciutadans el 20 de desembre a una reunió de poble per explicar-los el projecte de la residència universitària en el decurs de la qual, el cònsol major, Josep Majoral va voler deixar tres coses ben clares:

1. Que la prioritat de la corporació és fer una residència universitària per ampliar l'oferta educativa de la parròquia.

2. Que es busca la participació d'inversors privats i que l'opció que es faci al Prat Gran no és definitiva.

3. Que en cas de fer-se en aquest indret, el parc infantil i la zona d'oci juvenil romandrien i que l'espai obtindria importants millores de caires diversos.

"Entenem el neguit legítim, quan hi ha hagut tantes especulacions, i no tant legítim quan s'ha volgut jugar amb aquest rumor amb altres propòsits, però en qualsevol cas, i per a la tranquil•litat general, ja els dic que el parc no desapareixerà", va dir el cònsol als poc més de mig centenar d'assistents a la trobada celebrada a la sala Sergi Mas de Casa Comuna.

Majoral va exposar que l'estudi de viabilitat es va fer a partir de l'únic terreny de què disposa el Comú al centre del poble, que és el del Prat Gran. Però va indicar que "estem segurs que hi ha altres immobles que potser avui no tenen ús i podrien acollir la residència" i que "fins i tot algun particular pot disposar d'algun terreny on poder-la ubicar".

El cònsol va insistir en què "estem oberts a qualsevol proposta, i entenem que el pla de viabilitat pot i ha de ser un bon incentiu per animar-los a fer el pas. Nosaltres estem mantenint reunions amb alguns d'ells i ho continuarem fent".

Però va recordar que "no podem decidir sobre les propietats privades, ni expropiar. I no comptem amb prou recursos econòmics per comprar a preu de mercat".

El mandatari va mostrar en unes projeccions com quedaria la zona en cas que fos l'indret triat per ubicar el projecte del qual la minoria va rebre informació exhaustiva en una reunió de treball que va tenir una setmana abans de la reunió amb la ciutadania.

L'espai permetria oferir 40 habitatges de residència universitària, dotar de 200 places d'aparcament al centre del poble, posar al mercat immobiliari 40 pisos de lloguer reduït, i com no, mantenir l'espai lúdic i recreatiu que suposa el parc per als infants de la parròquia, amb l'afegit, que es milloraria la seguretat i salubritat del parc, que deixaria d'estar soterrat, i guanyaria un espai cobert en cas de pluja a la pista polivalent

Lliurats els premis del 3er concurs de fotografia Descobreix la Vall del Madriu-Perafita-Claror

Amb la voluntat de donar a conèixer el ric patrimoni de la vall, es va tornar a organitzar el Concurs de fotografia "Descobreix la Vall del Madriu-Perafita-Claror". En aquesta tercera edició, la temàtica del concurs era lliure a fi que els participants descobrissin i fessin descobrir a través de les seves fotografies l'important patrimoni natural i sobretot cultural que va valdre a la vall ser inscrita a la llista del Patrimoni Mundial de la UNESCO l'any 2004.

10 participants van presentar un total de 26 fotografies al concurs que van ser valorades en funció de la seva qualitat, originalitat i creativitat.

Com indicaven les bases del concurs, el jurat va escollir la primera i la segona fotografia guanyadora entre totes les presentades, mentre que la concessió del tercer premi es va obtenir per votació a les xarxes socials. Els guanyadors van ser en primer lloc la Sofia Ortun amb la fotografia "La mare del Riu"; el segon premi va anar a parar a mans de Karim Nafei amb "Cavalls dins d'una cabanya" i el tercer lloc se'l va endur Agustí Canals amb "Riu Madriu".

L'entrega de premis va tenir lloc a la cafeteria Bon Appetit de Carrefour-Andorra 2000. Aquesta entitat no només va cedir l'espai per poder fer aquest lliurament de premis, sinó que a més va subvencionar el 3er premi del concurs, un xec de 100€. El primer premi, dotat d'un xec de 300€ i el segon de 200€, són gentilesa de la Comissió de gestió de la Vall del Madriu-Perafita-Claror.

Abans del lliurament dels guardons, el cònsol major de Sant Julià de Lòria i president de torn de la Comissió de Gestió, Josep Majoral va recordar que "l'objectiu dels quatre comuns que integrem la Comissió és la protecció, la conservació i la difusió de l'extraordinari patrimoni de la vall". De fet, l'organització d'aquest concurs permet complir amb aquest objectiu de difusió apropant aquest patrimoni a tota persona que hi participi, ja sigui amb les seves fotografies com amb les seves votacions a les xarxes socials.

Govern i comuns van signar el conveni de col•laboració per impulsar mesures d'estalvi energètic

El cap de Govern, Xavier Espot, va signar amb els set cònsols comunals el conveni de col•laboració que estableix mesures d'obligat compliment per assolir un estalvi energètic durant els mesos vinents i posar la base sòlida necessària per a una gestió racional i sostenible de l'energia i l'impuls d'un model energètic sobri. L'entrada en vigor d'aquest conveni ve a sumar-se a les mesures ja implementades des de setembre d'obligat compliment per a l'Administració general i també a l'acord d'intencions signat amb el sector empresarial del país.

Tal com va destacar el cap de Govern durant la signatura, l'objectiu global de les mesures és assolir una reducció mínima del 15% del consum energètic per a les administracions comunals així com també de tots aquells òrgans i institucions que en depenen. El cap de Govern va lloar l'acte de "corresponsabilitat" per part dels comuns que permet avançar en l'objectiu d'un major estalvi i eficiència energètica perquè, ha recordat, "la solució només depèn del comportament i la renúncia d'allò superflu".

Per la seva part, la ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat, Silvia Calvó, va ressaltar el rol exemplar del Govern i els comuns perquè "si demanem esforços als ciutadans i a les empreses l'Administració se les ha d'aplicar encara amb més força".

Entrant al detall del conveni, aquest es divideix en mesures d'implantació immediata i en mesures per consolidar un model energètic sobri. Entre les de més ràpida implementació en destaquen les mesures relacionades amb la temperatura i l'enllumenat. Així, com a norma general, en els espais on es disposi de climatització, la temperatura de consigna a les dependències previstes no pot ser inferior a 26 °C durant els mesos d'estiu, ni superior a 20 °C durant els mesos d'hivern. Es prohibeixen les estufes, els ventiladors o els aires condicionats d'ús individual, si hi ha sistemes col•lectius que assegurin les temperatures de referència establertes a l'apartat 1 d'aquest pacte.

Primera taula de coordinació amb el sector empresarial

De forma paral•lela a la signatura del conveni amb els comuns, la ministra Calvó va presidir la primera taula de coordinació i seguiment de les mesures implementades al sector empresarial. Tal com va anunciar la ministra durant la signatura de l'entesa, s'ha impulsat una taula amb la participació de tots els actors empresarials per fer un seguiment i actualització de les mesures d'estalvi energètic.

En la primera reunió la titular de Medi Ambient va explicar que ja hi ha prop de 50 empreses adherides al pacte per implementar mesures d'estalvi energètic. Així mateix, també va informar que els equips tècnics del ministeri ja s'estan desplaçant sobre el terreny per poder acostar en primera persona les mesures d'estalvi a totes les empreses i sumar-les al pacte d'estalvi.

En el cas de l'enllumenat, el conveni estableix que durant l'horari laborable, tant en els llocs de treball com en les zones comunes, no es fa servir la il•luminació artificial en els moments en què sigui suficient la il•luminació natural.

En acabar la jornada laboral, s'apaguen els llums del lloc de treball i de les zones comunes i en horari no laboral, els llums han d'estar apagats. Així mateix, l'enllumenat exterior dels edificis, sigui informatiu, ornamental, monumental o simbòlic, s'encén no més aviat del vespre, amb la posta del sol, i s'apaga no més tard de les 20 hores, en el cas de l'enllumenat dels monuments, les estàtues i les fonts l'horari de tancament serà les deu de la nit.

En el cas concret de l'enllumenat de Nadal funciona com a molt durant un total de 6,5 setmanes consecutives des que es comença a fer fosc fins la mitjanit i ha de consumir un 30% menys en relació a l'exercici anterior. Com a excepció es va deixar mantenir l'enllumenat de Nadal encès els dies 25 de desembre, 1 i 6 de gener fins a les 2 de la matinada.

Accions concretes a Sant Julià de Lòria

Posteriorment a la signatura del conveni, el cònsol major, Josep Majoral va explicar les iniciatives que el Comú té en ment per propiciar l'estalvi d'energia. En aquest sentit, el projecte que té un horitzó més proper és el de la xarxa de calor a través de la biomassa, una acció que ha d'anar acompanyada del suport del Govern i que Majoral espera que sigui una realitat abans que l'actual executiu finalitzi el mandat. "És la meva il•lusió, però més enllà d'això, és una necessitat d'avui en dia de la parròquia i del país", va dir.

I també va parlar dels avenços que s'estan duent a terme pel que fa al carril ciclista que enllaçarà Sant Julià de Lòria i Andorra la Vella des de la part alta de la parròquia laurediana fins al pont de la Margineda. Malgrat que encara no es disposa de terminis fixos, Majoral va avançar que el Comú inclouria la seva part econòmica al pressupost 2023.

L'altra part correspondria al Govern tractant-se d'un projecte impulsat de manera conjunta. "És un carril relativament curt i relativament fàcil d'instaurar i no crec que sigui un problema econòmic", va dir. En aquest cas, l'objectiu també és que el carril sigui una realitat abans de finals del mandat nacional.

El Comú, FEDA i l'EFA van organitzar les II Jornades de l'Energia centrades en estalvi, empresa i mobilitat

La sala Sergi Mas va acollir la segona edició de les Jornades de l'Energia i Ciutats Sostenibles organitzades pel Comú de Sant Julià de Lòria, FEDA i l'Empresa Familiar Andorrana (EFA), amb la col•laboració de la Universitat Carlemany.

El cònsol major, Josep Majoral, el director general de FEDA, Albert Moles, i el president de l'EFA, Daniel Armengol, van ser els encarregats d'obrir l'acte en el qual van prendre part ponents experts com la directora de la Fundació Privada Empresa & Clima, Elvira Carles; el president de la taula interprofessional de l'energia de Catalunya, Francesc Bonvehí; el cap del Servei de mobilitat de l'ATM, Xavier Sanyer; el conseller de Naturgy, Ramon Adell i el consultor en energies renovables, Josep Rebollo, a més d'altres professionals del país.

El programa oferia ponències, conferències, taules rodones i debats relacionades amb tres blocs diferenciats: l'empresa i l'estalvi energètic; els nous models de mobilitat sostenible, i els costos i les opcions per a Andorra per pal•liar els efectes de la crisi energètica.

Majoral va fer una aposta contundent perquè totes les administracions públiques prenguin consciència de la problemàtica més important que avui té el país a sobre de la taula: l'elevat cost de l'energia i la necessitat de trobar noves alternatives. "Davant d'això, les administracions públiques del nostre país ja hem donat un primer pas signant un acord de reducció de consum, però aquest és un petit pas perquè l'enemic a batre ara mateix és la incertesa de calcular quant durarà aquesta situació i per tant hem de plantejar d'altres alternatives i ho hem de fer en clau de país", va dir el cònsol.

El director general de FEDA, Albert Moles, per la seva banda, va destacar la importància d'aprofundir en les accions alineades, de col•laboració público-privada. Precisament, l'esperit d'aquestes jornades, anomenades "Estalvi, empresa i mobilitat" és el d'afavorir l'intercanvi d'idees i les sinergies entre els diferents actors econòmics per afrontar els reptes energètics. Tot i destacar la urgència de l'estalvi energètic per poder gestionar el context actual, Moles va

recordar que "l'escalfament del planeta continua sent la principal amenaça a la qual ha de fer front la humanitat i hem d'evitar que les crisis conjunturals ens eclipsin i desviïn l'atenció d'aquesta qüestió". "És el mateix problema, vist des d'una perspectiva de curt termini o bé de llarg termini. Andorra pot liderar i acompanyar el canvi i pot mantenir la competitivitat, aprofitar moltes oportunitats que se'ns presentaran davant d'aquesta situació molt complexa", va proposar.

Abans de deixar pas a la primera ponència, va intervenir el president de l'Empresa Familiar Andorrana (EFA), Daniel Armengol que, igual que Moles, va incidir en el fet que "el sector públic i privat compartim objectius i per això cal que treballem junts perquè l'actualitat ens obliga a assentar-nos al voltant d'una taula". Pel que fa als esforços del sector privat per contribuir a l'estalvi energètic, Armengol va assenyalar que "al final , l'energia i la mobilitat són factors de cost i de competitivitat i ho tenim molt present en el nostre dia a dia, tant a nivell de comptes d'explotació com per les amenaces que ens venen pel canvi climàtic".

Les Jornades van servir per deixar palès que, per si soles, les fonts renovables no poden substituir l'energia fòssil i, per aquest motiu, és cabdal l'estalvi energètic. En aquesta línia, el cònsol major va anunciar la voluntat de la corporació d'abastir al 100% l'edifici administratiu comunal amb hidrogen, una proposta que s'alinea amb les alternatives que treballa el ministeri de Medi Ambient i que demana la unió de tot el país per tal que sigui una realitat. "Les multinacionals estan fent grans inversions al voltant de l'hidrogen i per desenvolupar aquest món" i, per tant, "jo crec que això ha d'acabar sent una realitat", va apuntar.

Després de la jornada matinal, que es va centrar precisament en l'empresa i l'estalvi energètic, l'esdeveniment es va reprendre a la tarda amb els ponents dels blocs centrats a explicar els nous models de mobilitat sostenible i els costos i les opcions per a Andorra arran de la crisi energètica.

Refesa va regalar a la parròquia una estàtua de Philippe Lavaill feta íntegrament a base de materials reciclats

L'empresa de reciclatge Recuperacions Fèrriques SA (Refesa), amb una delegació ubicada a Aixovall, va regalar a la parròquia l'escultura "Àngel Precibernètic" de Philippe Lavaill. Una obra que s'ha creat a partir de materials reciclats i que té com a objectiu servir d'homenatge a la dedicació de la família Vallés, propietària del grup, que porta ja quatre generacions dedicada al món dels residus.

De fet, Refesa i la seva filial LSR Logística i Serveis de Reciclatge és l'empresa més puntera del país en aquest àmbit. Tal com va explicar l'artista, que ha estat durant molt de temps professor de l'Escola d'Art, l'obra té la intenció de plasmar l'essència de les cinc R -recuperar, reparar, reduir, reutilitzar i reciclar-, i recordar als ciutadans la importància d'aquest gest.

En la cerimònia d'inauguració, el cònsol major de la parròquia, Josep Majoral va elogiar la trajectòria de la família en dir que "si porten quatre generacions dedicades a un mateix sector vol dir que fan les coses bé". En una línia similar es va manifestar la ministra d'Agricultura, Sostenibilitat i Medi Ambient, Sílvia Calvó que va dir que "l'empresa ha estat un referent al llarg dels anys perquè ha sabut adaptar-se al canvi de paradigma del tractament de residus". L'estàtua llueix en un terreny comunal situat a l'entrada de la nau de l'empresa a Aixovall, al costat del pont que la connecta amb la Ctra. General 1 i, com marca la tradició laurediana, va ser beneïda per mossèn Pepe.

El Comú va posar en marxa una prova pilot que permet els ciutadans de la parròquia autoabastir-se de llenya

Amb la voluntat de fer front a la crisi energètica, el Comú va aprovar una ordinació amb l'objectiu de permetre als particulars de la parròquia recollir llenya dels boscos per tal que puguin utilitzar-la per escalfar les seves llars. El cònsol major, Josep Majoral, va manifestar que es tracta d'una prova pilot que podrà continuar en el temps segons la demanda de la ciutadania. A més, l'acció també contribuirà al manteniment de la neteja dels boscos i a la preservació de la biodiversitat.

El projecte es va posar en marxa gràcies a la col•laboració d'Andorra Recerca i Innovació (ARI), que es va encarregar d'identificar aquelles zones i arbres que podran ser talats pels particulars. En un inici, es van marcar cinc espais d'un metre cúbic cadascun i cada ciutadà podia sol•licitar fins a un màxim de tres metres cúbics de llenya. La zona de recollida es va situar principalment a la carretera de la Rabassa per tal de facilitar l'accés dels vehicles. Cada perímetre compta amb diferents marques que permeten identificar quins són els arbres que es poden talar i quins no. En aquest sentit, Majoral va manifestar que cada individu serà responsable del 'lot' que li hagi tocat, ja que es preveuen sancions d'entre 100 i 1.500 euros per a les persones que tallin els arbres incorrectes.

El funcionament per adquirir la llenya és ben senzill. En un primer moment, els ciutadans s'han de dirigir al Servei de Tràmits del Comú i omplir un formulari fent la sol•licitud escaient, la qual rebrà una resposta en un termini d'entre dos i tres dies. Un cop es rep el resultat favorable, la persona ja es pot adreçar a l'espai assignat, que està degudament senyalitzat, i recollir la llenya que consideri necessària. Totes aquelles branques que no es puguin aprofitar com a llenya s'han de deixar al peu de la carretera per tal que posteriorment siguin triturades pel Departament de boscos i reutilitzades com a fertilitzant. Cada ciutadà podrà demanar fins a un màxim de tres sol•licituds per any. El procés de recollida de llenya es fa de manera individual, tot i que una vegada a la setmana tècnics del Comú revisen els espais per tal de comprovar que no hi hagi hagut cap incompliment de les normes.

Des de la corporació es va anunciar la posada en marxa d'una campanya de comunicació mitjançant l'enviament d'un díptic a les llars informant d'aquesta prova pilot. La campanya ha resultat tot un èxit perquè, com va advertir amb posterioritat el cònsol, "és una iniciativa amb la qual estem morint d'èxit" tenint en compte que els cinc lots inicialment previstos per oferir a la ciutadania ja estan adjudicats i hi ha altres cinc que també s'adjudicaran a la població que actualment està a l'espera. Així mateix, va manifestar que, donada l'elevada demanda, no es descarta ampliar encara més les zones on es podrà anar a talar perquè "la voluntat del Comú és anar donant resposta a aquesta demanda".

Casa Comuna va celebrar les eleccions al quinzè Consell d'Infants

Com és habitual des que se celebra -amb l'excepció de l'any 2020 per la pandèmia- Casa Comuna va acollir la jornada de les eleccions per als sis nous representants del Consell d'Infants. Enguany es va viure la quinzena edició i el consell va quedar constituït el dia 21 de novembre.

31 i 44 alumnes de cinquè curs de les escoles Francesa i Andorrana respectivament, van triar sis representants, quatre del primer centre educatiu i dos del segon, que es van sumar als altres dos que es van triar en la passada edició. Es va completar així el total de vuit integrants.

En uns comicis presidits pels cònsols, Josep Majoral i Mireia Codina, en presència dels consellers Rossend Duró, Maria Servat, Cristià March, Diana Sánchez i Maria Àngela Aché, els diferents electors van anar dipositant el seu vot a les urnes per triar els seus representants. Alguns, seguint la tradició de les eleccions comunals i generals van donar la mà al cònsol, mentre que d'altres més nerviosos tot just van votar i van tornar ràpidament al seu seient.

Per l'Escola Andorrana, a banda dels dos que repeteixen, els germans Enzo i Arlet Romero Serrano, van estat escollits Elia Talàs per 25 vots i Pau Torra Gatet amb 19. El més votat per l'Escola Francesa va ser Tiaré Foix amb 21 sufragis per davant de Nora Pie amb un menys, i Lia Cabanes i Enric Jordi que van sumat 19 i 17 respectivament

"Tenen una altra visió del dia a dia, diferent a la nostra i de vegades proposen coses molt bàsiques que nosaltres ni tan sols veiem".

El cònsol major, Josep Majoral, va dir aquestes paraules: "avui és un dia important, tant per als candidats, com pels electors que arriben a la cita electoral després d'haver fet uns treballs similars als que fa un polític en campanya". El mandatari va assegurar que "és bo començar a implicar els més joves en la presa de decisions del poble". I va posar l'exemple en recordar que, "quan fem amb ells les sessions de Comú, tenen una altra visió del dia a dia, diferent a la nostra i de vegades proposen coses molt bàsiques que nosaltres ni tan sols veiem".

El Comú va celebrar la constitució del 15è Consell d'Infants amb una gran preocupació pel medi ambient dels joves consellers

El comú va celebrar la constitució del quinzè Consell d'Infants després de les eleccions que van tenir lloc a Casa Comuna. D'aquesta manera, per part de l'escola andorrana, els alumnes de cinquè curs que van estrenar el càrrec van ser Èlia Talàs i Pau Torra, que es van unir així als dos germans que repeteixen, Enzo i Arlet Romero. En el cas de l'escola francesa, els consellers que prenen part en aquesta edició són Tiaré Foix, Nora Pie, Lia Cabanes i Enric Jordi.

Ja des de les seves primeres paraules com a consellers infantils, els escolars de la parròquia van exposar davant dels cònsols i els companys els seus neguits envers la crisi energètica i el medi ambient. De fet, van aprofitar les seves intervencions per llançar propostes relatives a la instal•lació de més plaques solars per fomentar les energies renovables i fanals que també s'alimentin d'energia solar. Com és habitual, els infants també van proposar la creació de més zones verdes al poble, començar un altre projecte d'horts urbans i impulsar activitats específiques per a nens i nenes, però també d'altres que siguin intergeneracionals.

Precisament, el cònsol major, Josep Majoral, va manifestar que "les propostes que plantegen d'entrada són de molta qualitat i tenen en compte la crisi energètica", mentre que encara "hi ha gent adulta que no n'és conscient del que tenim a sobre". En aquest sentit, es va felicitar que gran part de les propostes vagin encaminades a la sostenibilitat "perquè són molt encertades".

En relació al fet d'haver arribat a la quinzena edició del projecte, impulsat des dels seus inicis per Unicef Andorra, el cònsol va posar en relleu que "és molt positiu fer aquests Consells d'Infants perquè copses una opinió pública que no sempre es té en compte, i això s'ha d'acabar". Així, va afegir que les nenes i els nens "tenen les coses molt clares del que volen i del que necessiten a nivell de parcs infantils" i, al final, tot plegat "serveix per esvair neguits".

Aprofitant una pregunta dels infants lligada als dubtes sorgits al voltant dels projectes comunals, Majoral ha aprofitat per recordar que, si finalment es construeix la residència universitària al Prat Gran, el parc infantil que hi ha a la zona, juntament amb el camp de futbol, no s'hauran de retirar, ja que ambdues infraestructures podran conviure sense problemes.

El Comú coordina un projecte de construcció de pisos tutelats amb la participació de diversos inversors privats

"És un projecte de parròquia i de país que transcendeix qualsevol color polític", va manifestar el cònsol major de Sant Julià de Lòria, Josep Majoral durant l'acte de presentació del projecte de pisos socials tutelats per a la tercera edat que el Comú coordina amb la participació de diversos inversors privats. Les paraules del mandatari local van ser ratificades pel cap de la minoria comunal, Cerni Cairat amb qui va comparèixer de forma conjunta en roda de premsa per primer cop en el que va de legislatura per agrair "el reconeixement al treball conjunt fet per un projecte com aquest".

A primers de desembre va aparèixer al BOPA un concurs públic d'idees per determinar quina és la millor proposta per a la construcció d'un edifici de pisos tutelats d'ús social destinat a la gent gran de més de 65 anys, però amb autonomia. En el projecte participen Reig Fundació, Bomosa, la Creu Roja, dos marmessors i el Govern a través del ministeri d'Afers Socials, Joventut i Igualtat. Un dels marmessors disposa d'un terreny de 1.000 metres quadrats a l'entrada del poble on es construirien els pisos per unes dimensions set vegades més gran, és a dir 7.000 metres quadrats d'habitatges d'entre 40 i 50 metres quadrats.

Amb tal propòsit, Reig Fundació està en disposició d'aportar 3 milions d'euros; Bomosa assumiria la gestió empresarial i aportaria una xifra encara per determinar, Creu Roja s'encarregaria de la coordinació sanitària i donaria 300.000 euros i el Govern signaria un preacord per veure quin nombre de pisos podria concertar. Els marmessors dels hereus de Climent Riera aportarien el terreny i els de Maria Duró dos milions d'euros.

El projecte no està del tot complert perquè, segons va confirmar el cònsol major, "encara faltarien diners per poder-lo culminar". En aquest sentit, des de la corporació tots dos representants polítics han obert la porta a d'altres entitats o particulars que estiguin interessats en prendre part en un projecte "tan important i necessari del qual pot sortir un canvi de consciència i un nou model d'acompanyament de les persones grans", com va dir Cairat.

En un principi s'havia comptat amb set milions d'euros per fer realitat el projecte, l'enorme volum de feina del sector de la construcció i l'encariment del cost dels materials podrien elevar-ne el cost en dos o tres milions més. Però això no hauria de ser un obstacle perquè "els bancs ens donarien suport", va explicar Majoral.

Sobre la fórmula jurídica per tirar endavant la iniciativa, Majoral ha comentat que "no està del tot clara però espero que el proper any ja podrem començar a posar la primera pedra". El més indicat per a aquest casos seria la constitució d'una fundació en la qual el paper del Comú seria principalment vetllar pel correcte compliment de l'esperit del projecte, però encara s'estan perfilant els estatuts.

Per la seva banda, Cairat va assenyalar que "ja teníem en ment la importància de la cura per la gent gran i la pandèmia encara ha posat més de manifest un dels grans problemes que té aquest col•lectiu com és el de la solitud i l'accés a l'habitatge a preus assequibles". En aquest sentit va remarcar, "el que busquem és donar un servei adaptat a cada usuari".

Els infants nonats tenen una placa commemorativa i una escultura d'homenatge a la fase 1 del cementiri de Fontaneda

"Petits peus que no corren són ales que volen. El nostre record aquí, la llum de l'amor infinit", és la llegenda que resa a la placa que es va inaugurar a la fase 1 del cementiri de Fontaneda en honor als infants nonats. L'autora de la cita és Liliana Cacais que va experimentar en carn pròpia el que suposa perdre una criatura abans de néixer.

La iniciativa, que s'acompanya d'una escultura amb braços i argolles per poder penjar estels, la va dur a terme el Comú a petició de l'Associació Petits estels d'Andorra, un col•lectiu que té com a objectiu organitzar, col•laborar i participar en tot tipus d'activitats que comportin la difusió d'informació relacionada amb les totes les conseqüències i les repercussions engendrades per la pèrdua d'un fill per mort perinatal.

En paraules de la seva presidenta, la psicòloga, Sílvia Palau "estem parlant d'un dol invisible que afecta des de molts punts de vista els que el pateixen i és quelcom molt freqüent com és el dol perinatal". Segons les estadístiques, una de quatre dones embarassades perd un nadó durant l'estat de gestació. Palau va explicar que "en aquestes situacions, els pares es veuen molt perduts en general i són objecte de molts judicis paral•lels, tipus no us preocupeu, sous joves i en podeu tenir un altre".

En aquest sentit, l'Associació Petits estels presta ajut psicològic per admetre la crisi que suposa travessar una situació com aquesta i trencar el silenci que els provoca un tipus de dol patològic que sovint es perpetua al llarg del temps.

Així, "un ritual com és tenir un espai de record, ajuda a fer-ho tangible i dir: tenim un lloc on puc sentir aquest dolor, ens podem expressar i això ajuda molt en teràpia", va assenyalar Palau.

Per la seva banda, el cònsol major, Josep Majoral, que va inaugurar l'espai en companyia de la cònsol menor, Mireia Codina i les conselleres, Maria Servat i Sonia Carrillo, va explicar que "avui donem compliment a una demanda que no suposa la inauguració d'una obra d'art sense més, sinó que suposa també un espai de reflexió i alleujament per a totes aquelles famílies que han hagut de passar per un tràngol tan amarg".

El Comú i el Govern van signar un conveni perquè el bus nacional i el comunal es puguin fer servir amb un únic abonament

El cònsol major de Sant Julià de Lòria, Josep Majoral i la ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat, Silvia Calvó, van signar un conveni de col•laboració per l'impuls d'un abonament únic del transport públic per a les línies nacionals i comunals. La signatura d'aquest conveni se suma als ja assolits el març d'enguany amb els comuns d'Andorra la Vella, Ordino, i recentment amb el comú de la Massana.

El conveni permet seguir fomentant l'ús del transport públic amb l'establiment d'una tarifa única i un sol abonament mensual únic del transport públic tant per a les línies nacionals com per a les línies comunals. Així, els usuaris que ja disposen de l'abonament mensual gratuït per a l'ús de les línies nacionals, sigui targeta o a través de l'APP MOU_T_B, també poden utilitzar de manera gratuïta els busos comunals de la Massana. A més, també podran fer ús del bus comunal els bitllet senzills, tarja magna, tarja blava i bus jove.

Calvó va recordar que ja són 4 comuns els que s'han afegit al conveni que permet moure's arreu del país amb un sol abonament únic. La mesura dona continuïtat a les polítiques impulsades pel Govern per reduir les emissions de CO2, millorar la mobilitat i fer-la més sostenible per assolir l'objectiu internacional de la neutralitat carboni el 2050.

D'aquesta manera, el conveni signat permet també seguir donant resposta a les premisses marcades a la Llei d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (Litecc), l'Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic 2020-2050 i l'Estratègia nacional de mobilitat 2021-2050.

En la mateixa línia, a mitjans de desembre es va posar en marxa la nova línia de bus comunal que amplia les rutes, ja que a partir d'ara també es podrà anar fins Certers. Els horaris i rutes es poden consultar en el següent enllaç **https://www.comusantjulia.ad/ca/lauredia-practica/el-transport-public/**

El servei d'autobusos comunals recupera el nom de Clípol gràcies a un conveni signat pels set comuns i la propietat

Els cònsols de les set parròquies van signar un conveni amb la societat Clípol SA amb l'objectiu de recuperar l'antiga denominació del servei d'autobús. Gràcies a aquest acord, els comuns podran utilitzar la marca Clípol en els seus vehicles. A més de retolar els vehicles, els comuns incentivaran l'ús d'aquesta nomenclatura, ja que l'objectiu és la recuperació del nom.

Els cònsols van agrair als representants de la societat Clípol SA que hagin fet la cessió del nom, de forma gratuïta, perquè consideren molt positiu mantenir les singularitats del país, en aquest cas, recuperant un nom que fa anys era d'ús habitual. Per la seva part, les dues famílies –d'una banda, la de Climent Travesset i, de l'altra, de Joan i Enric Pol- es van mostrar molt contentes per la recuperació de la nomenclatura.

Els presents a l'acte van poder veure un Clípol antic, propietat de Ferran Font Pol. Tant els cònsols com tot el públic assistent a l'acte van pujar al Clípol, fer-s'hi fotos i recuperar records de quan utilitzaven el popular mitjà de transport.

L'acte es va tancar amb un col•loqui obert a tothom en el qual els presents van recordar anècdotes i vivències sobre el Clípol, que ha esdevingut un signe d'identitat a Andorra. Patrimoni Cultural també va participar en l'acte, amb un audiovisual sobre la història del Clípol.

Més de 2.700 persones van prendre part en les marxes “Mou-te per la teva salut” celebrades a totes les parròquies

La campanya nacional de promoció de l’activitat física ‘Mou-te per la teva salut’, impulsada pels ministeris de Cultura i Esports i de Salut, juntament amb els set comuns, va celebrar enguany la segona edició amb diferents activitats del 3 al 7 d’octubre i una marxa popular, l’acte més important de la setmana que es va desenvolupar un dissabte d’octubre simultàniament a totes les parròquies del país i va acollir una participació total de 2.747 persones.

Encamp es va endur la primera posició pel que fa al nombre d’inscrits amb un total de 565 encampadans -uns 140 més que l’any passat- que van participar en aquesta marxa popular de caràcter solidari que es va iniciar a les 11 hores del matí.

La caminada, que es va desenvolupar amb un gran ambient festiu durant els 2,5 quilòmetres de circuit, va comptar amb la presència de la cònsol major de la parròquia Laura Mas, el ministre de Turisme i Telecomunicacions Jordi Torres, i el conseller de Joventut, Esports i Turisme, Xavier Fernández, qui va destacar la bona resposta que va tenir la iniciativa. “Estem treballant una estratègia per seguir amb l’esport a nivell parroquial i a nivell familiar i els resultats estan donant els seus fruits”, va assegurar.

Al recorregut, d’uns tres quilòmetres, hi van prendre part el cap de Govern, Xavier Espot, a Escaldes Engordany; la ministra de Cultura i Esports, Sílvia Riva, a Andorra la Vella; el ministre de Turisme i Telecomunicacions, Jordi Torres, a Encamp; la ministra d’Afers Socials, Joventut i Igualtat, Judith Pallarés, a la Massana; el secretari d’Estat d’Esports, Just Ruiz, a Ordino; el secretari d’Estat d’Afers Europeus, Landry Riba, a Canillo; i els consellers Diana Sánchez i Carles Pereira a Sant Julià de Lòria.

A més, la cònsol menor, Mireia Codina va estar present en la sortida i va recórrer uns metres del trajecte que va partir des de la plaça de la Germandat fins la zona de la Riverola. La ministra Riva es va mostrar satisfeta, tant per l’assoliment de la iniciativa com per la resposta de la ciutadania: “hem superat amb escreix el nombre d’inscrits de l’any passat”.

En aquesta mateixa línia va posar èmfasi que la campanya “és una iniciativa que promou la vida saludable i la promoció del territori” a la vegada que anima a participar a tota la població, independentment de l’edat i la forma física de forma “inclusiva i sense barreres”.

Tots els assistents a la marxa van poder adquirir una samarreta i un mocador de coll commemoratius de l’acte amb una donació d’1 euro. Tota la recaptació va anar destinada a la Federació de la Gent Gran per promoure la pràctica d’activitat física i els estils de vida saludable.

La iniciativa recorda que l’OMS recomana que la població acumuli entre 30 i 60 minuts diaris d’activitat física i també moure’s, en general, per evitar el sedentarisme. Així, i sota el lema ‘Mou-te per la teva salut. Suma per la teva parròquia’ es va celebrar aquesta segona campanya nacional que permet impulsar dues activitats obertes a la població per fer activitat física durant l’any promocionades pel Ministeri de Cultura i Esports i el Ministeri de Salut.

En la roda de premsa de presentació, Riva ja va recordar que “a causa de la pandèmia ens vam haver de reinventar i el que va ser per força major, avui és una virtut perquè hi ha implicades les set parròquies”.

La desena edició del Canòlich Music Festival clou amb la participació de 1.500 joves

L'Arquebisbe d'Urgell i Copríncep d'Andorra, monsenyor Joan-Enric Vives va cloure, amb unes paraules i la seva benedicció als fidels, l'acte central del Festival Canòlich Músic 2022: la Missa jove celebrada a l'església parroquial. Vives va felicitar els organitzadors, els participants, els músics, els voluntaris i entitats participants, per la llarga trajectòria de l'esdeveniment, que enguany ha arribat a la seva desena edició amb la participació de 1.500 joves.

Igualment, els va encoratjar a viure amb fe i amb alegria, i en el seguiment del Crist, un referent que mai decep. Ho va fer en el tram final de la celebració eucarística jove, que va omplir de gom a gom el recinte, i que es va dur a terme sota la direcció de mossèn Pepe i l'amenització musical de grup Meraki.

El dissabte 19 de novembre s'havien complert deu anys de celebració ininterrompuda de l'esdeveniment, acollit des dels seus inicis a Sant Julià de Lòria. En aquella primera ocasió es va començar en un format d'un sol dia, un dissabte 1 de juny, i aquell primer Festival de Música Cristiana cercava establir moments de diàleg entre els joves i la fe, i alhora obrir Andorra a joves de Catalunya i de França. El seu objectiu era que en gaudissin joves a partir de secundària, però no hi havia límit d'edat per a participar-hi.

Els objectius s'han complert al llarg dels anys, i en aquesta activitat hi han participat miler i milers de joves, que han gaudit de la música, dels espais de formació, dels moments de reflexió i pregària compartida, i de tallers pensats i creats expressament per a ells: d'expressió corporal, personal i artística; s'ha donat espai a joves talents que han acabat formant part del panorama musical juvenil. A més, s'han creat vincles entre grups de molts diversos punts geogràfics, i van poder participar joves d'arreu de Catalunya, de València, de Madrid...

També s'ha estat capaç d'obrir l'església a una fusió de generacions de lauredians i d'Andorra en general, a famílies senceres que han participat en les misses multitudinàries que s'han organitzat en cada esdeveniment, amb música en directe sempre.

Des de fa tres anys, el Festival ha fet un gir i s'ha introduït a les escoles, a les classes de religió, on s'han fet tallers i participacions dels joves amb els músics, que més tard, han estat els que han fet ballar en diferents concerts, en aquest 2022 el divendres 18 i el dissabte 19 de novembre. L'església ha estat l'escenari de moltes d'aquestes actuacions i s'ha convertit durant un cap de setmana en el centre neuràlgic de la parròquia.

Mossèn Pepe, que ha estat l'impulsor del Festival, en aquesta ocasió ha comptat amb el suport dels mestres i professors de religió per a organitzar i vetllar per cada detall de les activitats i dels concerts, i per suposat, de la mateixa celebració eucarística. Ell mateix, ha fet una valoració molt bona dels resultats del Festival, després de dos anys de moltes dificultats per a organitzar-lo degut a les restriccions per la pandèmia.

Els músics convidats enguany han estat Miki Núñez, Grilex, Meraki i Cesc Sansalvadó. El 16, 17 i 18 de novembre el Canòlich Music ha estat present a les aules dels alumnes de 3r i 4t d'ESO de les escoles del Principat d'Andorra amb la visita de Sansalvadó i Núñez. Justament, el divendres 18 de novembre, uns 500 alumnes i monitors de 1r i 2n d'ESO de Sant Julià de Lòria, van participar d'un dinar de germanor seguit d'un concert amb Grilex, que es va dur a terme a l'església parroquial.

Com és tradició, la missa a la parròquia de Sant Julià de Lòria, fou retransmesa pel canal de YouTube del Bisbat d'Urgell i per Andorra Televisió. Després el Canòlich Music es va cloure amb una sessió de DjGarden & AlexGR als locals parroquials, després d'un sopar de germanor.

Sant Julià de Lòria es prepara per commemorar els 800 anys de la troballa de la imatge de la Verge de Canòlich

El 2023 serà un any important per a Sant Julià de Lòria. La parròquia celebrarà al llarg de l'any vinent tot un seguit d'activitats religioses, culturals, esportives, educatives i socials per commemorar els 800 anys de la trobada de la Mare de Déu de Canòlich. El comitè organitzador, impulsat pel rector de la parròquia, mossèn Pepe Chisvert, està treballant des de principis d'aquest 2022 en un programa que s'anirà presentant progressivament a través de les xarxes socials, i de les pàgines web del Comú i de Càritas parroquial, i que s'encetarà amb una sèrie de conferències marianes, la primera de les quals va tenir lloc al desembre a l'església parroquial, sota el nom 'La Santa Família i el reflex de les seves virtuts'.En la roda de premsa de presentació, Chisvert va posar en relleu que, el 2023, "el volem anomenar l'any Canòlich", ja que hi haurà nombroses accions que es desenvoluparan per commemorar aquesta fita. De fet, va assegurar que els actes programats estan adreçats al conjunt de la ciutadania del país siguin creients o no. Malgrat que no s'han avançat massa detalls de quines iniciatives es promouran, el mossèn va avançar que el pròxim mes de maig "el dedicarem a la Mare de Déu".

Precisament, va explicar que s'està treballant en l'elaboració d'un vídeo on apareixeran testimonis que narraran "les seves experiències viscudes a Canòlich" en el marc de la celebració de la diada que té lloc tradicionalment el darrer dissabte de maig. Paral•lelament, també es treballa en la creació d'un llibre il•lustrat per Pilarin Bayés que té com a finalitat recollir totes les activitats que s'han dut a terme als aplecs de Canòlich de les darreres dècades.

A més a més, Chisvert va apuntar que la dimensió educativa també és un fet molt important per a la comissió organitzadora. És per això que s'està elaborant material didàctic sobre la Mare de Déu de Canòlich per tal que es pugui treballar no només a les escoles de la parròquia laurediana, sinó a les de tot el Principat.

En aquesta línia, també es preveu l'organització d'un concurs de dibuix i un altre de redacció. Pel que fa al vessant social, s'està acabant de muntar un pelegrinatge a Canòlich amb la gent gran i un posterior dinar de germanor.

Amb motiu dels 800 anys de la descoberta, des de l'organització s'ha dissenyat un logotip on apareix la Mare de Déu mitjançant la imatge dibuixada a la talla romànica i que s'acompanya del període de celebració i del lema 'Agermanant'. Amb tot, l'objectiu de la celebració al llarg del 2023 és "reviure l'experiència viscuda fa 800 anys".

Com és evident, un dels punts forts de l'any vinent serà la celebració de l'aplec de Canòlich, un esdeveniment que serà "una gran festa", però sense malbaratar recursos. En aquest sentit, Chisvert va indicar que un dels elements que farà més acte de presència durant la jornada serà la música. "Volem donar protagonisme a la música de Laurèdia i a les corals", ha afegit. Així mateix, va anunciar que s'ha fet una petició al Vaticà, via Bisbat d'Urgell, perquè la setmana prèvia a la diada sigui jubilar. A hores d'ara, però, encara s'espera una resposta que es creu que serà positiva.

Per la seva banda, la cònsol menor, Mireia Codina, va dir que la commemoració dels 800 anys també té la voluntat d'homenatjar totes les persones que han fet possible la diada de Canòlich al llarg dels temps. "Crec que durant l'últim dissabte de maig del 2023 tothom viurà aquest merescut homenatge per mantenir viva aquesta tradició tan arrelada, i això és el que també vol recollir el llibre a través dels testimonis d'aquests darrers anys", ha manifestat. Així mateix, ha afegit que durant la diada "farem coses que siguin especials, però no es tracta d'aglutinar-ho tot en un dia, ja que valorem més que vagin passant coses al llarg de l'any". L'arxiprestat de les Valls d'Andorra també és un altre dels col•laboradors dels actes de celebració. De fet, mossèn Ramon Sàrries ha afirmat que "des de l'arxiprestat ens sentim joiosos de poder celebrar aquests 800 anys de la descoberta" i, per tant, des de "l'Església volem estar al costat de tots els actes que es faran des del Comú empesos per mossèn Pepe Chisvert".

El Comú torna a donar veu a la ciutadania perquè faci aportacions sobre l'embelliment del centre de la parròquia

Després que la població pogués decidir sobre com s'havia de construir el parc infantil de Camp de Perot i què havia de contenir, ara el Comú ha posat en marxa el segon procés participatiu, en aquest cas per què la ciutadania faci les seves aportacions sobre com hauria de ser l'embelliment del centre de la parròquia.

Segons va explicar el cònsol major, Josep Majoral, "els objectius del procés participatiu passen per millorar la qualitat de la presa de decisions, perquè el fet de governar no sempre et dona la visió necessària sobre les necessitats reals de la parròquia". Per al mandatari, això millora la qualitat democràtica i implica el ciutadà en el dia a dia, i no només quan hi ha eleccions.

> "Els objectius del procés participatiu passen per millorar la qualitat de la presa de decisions, perquè el fet de governar no sempre et dona la visió necessària sobre les necessitats reals de la parròquia"

Per saber què vol la gent, què necessita, la corporació va fer tot un seguit d'enquestes telefòniques molt extenses amb una mostra d'entre 400 i 500 persones. Una segona línia de treball, van ser una sèrie de reunions amb els comerciants i habitants de la parròquia perquè també diguin la seva.

Majoral va comentar que també s'ha contactat amb diversos col•lectius com ara les escoles. El resultant de tot plegat ha de ser un diagnòstic per saber l'estat de situació el que permetrà establir unes prioritats per definir unes línies d'actuació i determinar un calendari d'execució de les diferents accions.

La primera quinzena del gener, el Comú ja hauria de saber el diagnòstic per saber com ha de procedir. "Copsar l'opinió del ciutadà és una línia d'actuació que portàvem al nostre programa electoral", va reblar Majoral. Tota la informació es pot consultar a **www.santjulia.ad**

El Comú i el Govern van signar un conveni per reconstruir i donar accés a l'històric colomer de Rocafort

El ministre de Territori i Habitatge, Víctor Filloy, i la ministra de Cultura i Esports, Sílvia Riva, van signar un conveni de col•laboració amb el cònsol major, Josep Majoral. L'acord entre ambdues institucions té com a principal objectiu establir l'entesa per impulsar de forma coordinada la reconstrucció i instal•lar una passarel•la d'accés al Colomer de Rocafort, ubicat a la zona de Rocacorba, just a tocar de la sortida sud del túnel de la Tàpia.

En declaracions a la premsa, els ministres i el cònsol major, van coincidir en que la col•laboració entre les administracions, cadascú des de les seves competències, és fonamental per a la conservació del patrimoni cultural, per preservar la identitat i per oferir nou espais als ciutadans.

El conveni es compon de dos parts competencialment diferenciades: la reconstrucció del colomer de Rocafort, la qual correspon a una competència de l'Administració General, i la construcció d'un accés per a vianants al colomer, la qual correspon a una competència comunal. La reconstrucció té com a objecte preservar un exemple representatiu del tipus de colomer que en el passat era habitual a Andorra, difondre un discurs interpretatiu dels colomers de torre i divulgar les seves característiques, funcions i significació, tot donant a conèixer a les generacions futures uns elements patrimonials rellevants de la història de la vida quotidiana i de l'activitat econòmica d'Andorra dels segles precedents.

Per altra banda, la millora de l'accessibilitat a aquesta construcció permetrà un millor gaudi, interpretació i coneixement per part de la ciutadania d'aquest element patrimonial.

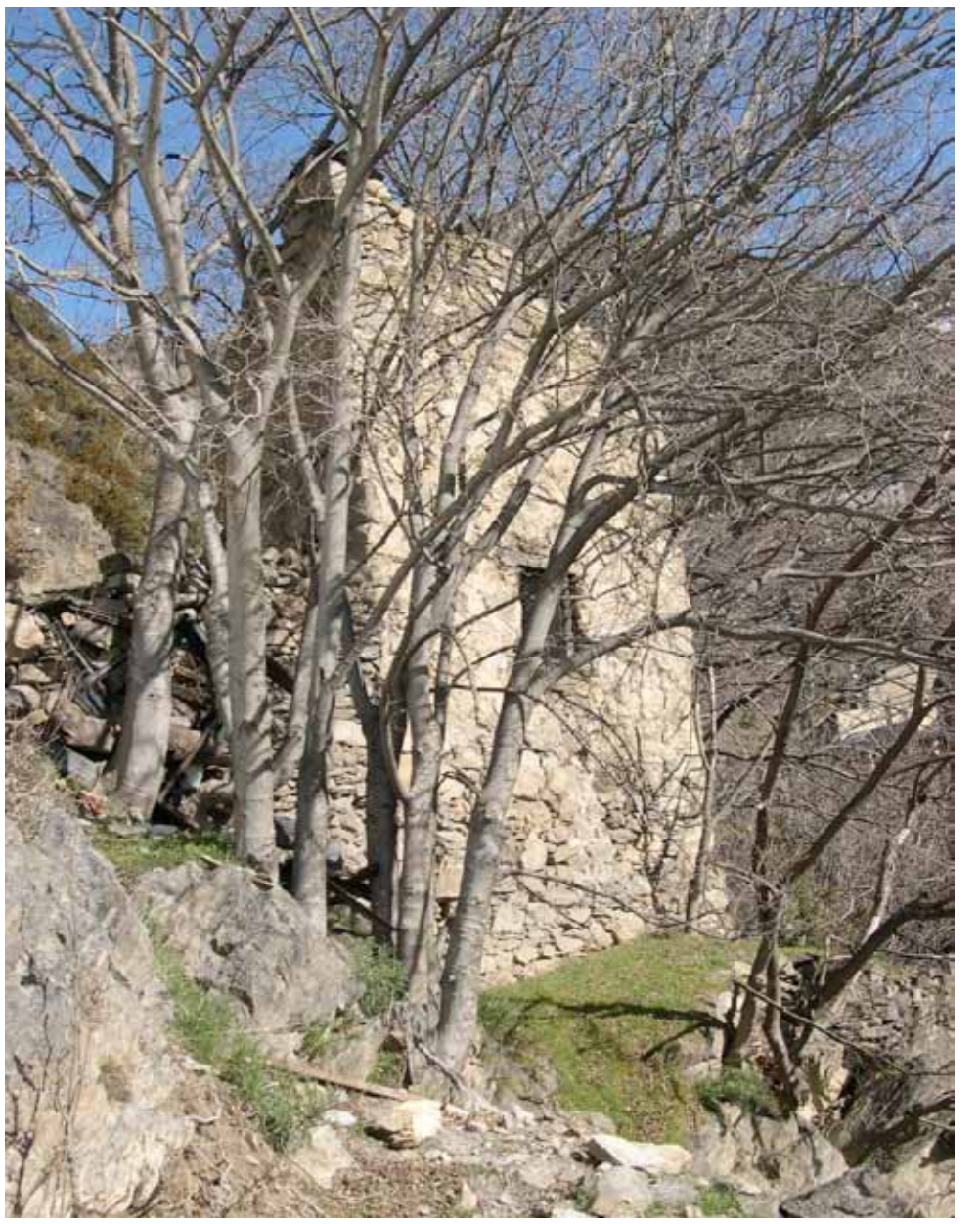

Foto: Govern d'Andorra

El colomer de Rocafort és una construcció de valor històric, etnològic i paisatgístic, en tant qu'exemple i vestigi de construccions d'aquest tipus que en el passat eren freqüents en viles i masos d'Andorra. La iniciativa de reconstruir-lo, i de fer-lo accessible per a la població i els visitants en condicions respectuoses amb l'àmbit físic on es troba, respon a objectius d'interès públic general fonamentats en motius de preservació del patrimoni cultural -concretament el patrimoni arquitectònic històric i tradicional d'Andorra-, de possibilitar que sigui adequadament interpretat per a la ciutadania, així com també per permetre la divulgació i la difusió d'elements significatius de la història social i econòmica del país.

És previst que s'instal•li una passarel•la sobre el riu Gran Valira, que connectarà la nova plaça de Rocacorba amb el marge dret del riu, i un camí per a vianants des de l'extrem de la passarel•la fins al colomer. Així mateix, el Govern elaborarà el discurs interpretatiu del colomer, i col•locarà la senyalística i els elements textuals, gràfics, sònics o d'altre tipus per difondre'l.

El Comú estima una despesa de 350 mil euros per a la construcció de l'accés a la zona del Colomer. Per la seva banda, el Govern ha destinat inicialment un pressupost de 55 mil euros per a les primeres actuacions de contenció de l'edificació i per a la redacció del projecte de rehabilitació, que determinarà el pressupost final de reconstrucció del bé cultural.

Set companyies van actuar al primer festival de teatre de carrer celebrat a la parròquia

Després d'una primera presentació a la primavera per donar a conèixer que el Comú patrocinava el FESTAC, el primer festival de teatre al carrer que es va celebrar la parròquia els dies 14, 15 i 16 d'octubre, es va fer una segona compareixença pública per explicar la programació. En total, van ser set les companyies que van actuar a indrets tan diversos com ara les places Laurèdia, Germandat i Major, la Sala Sergi Mas o el carrer doctor Palau. Dues companyies eren de fora i la resta del país.

Segons va explicar la cònsol menor, Mireia Codina "ens fa molta il•lusió perquè neix una iniciativa voluntària de gent apassionada pel teatre". Tant Codina, com la directora del festival, Manoli Perpiñan, van destacar la voluntat de creixement del projecte i l'oportunitat que va suposar per a les companyies nacionals per tal de donar-se a conèixer.

Precisament, Perpiñan va voler agrair la col•laboració del Comú per impulsar el certamen i la predisposició de Juanma Casero per actuar com a director artístic. Per tot plegat, va manifestar que la idea és que, amb el pas del temps, el festival es consolidi i es converteixi en un referent que ajudi a apropar més turistes al Principat. "Intentarem consolidar-nos fent un festival cada vegada millor, però sempre mantenint la identitat de teatre al carrer", va afegir la directora.

Entrant al detall del programa, Casero va apuntar que el festival començava el divendres 14 d'octubre, a partir de les 19 hores, amb l'espectacle itinerant 'Producció FesTac', a càrrec de Rosa Mari Herrador. Posteriorment, a la façana del Centre cultural es va representar l'espectacle vertical "La cinquena façana" de la mà de la companyia Non Project Vertical Dance, i més tard hi va haver un altre espectacle itinerant, en aquest cas de la companyia Visitants, que es titula "Les maletes de terra".

De cara a dissabte es va continuar representant les actuacions itinerants del dia anterior i també l'espectacle vertical, tot i que el programa va afegir la presentació de la proposta "Una maleta de contes", a càrrec de Líquid Dansa i la Moixera a la Sala Sergi Mas; "Les aparences enganyen", també de Líquid Dansa i que va tenir lloc a la plaça Laurèdia; "Born to kiss", de la companyia Mar Gómez (plaça Major), i "Bram", de Rosa Mari Herrador i Emma Riba (plaça Sant Roc).

Finalment, el diumenge 16 es van repetir novament algunes de les propostes de dissabte en els mateixos espais per a aquelles persones que no l'haguessin pogut gaudir els dies anteriors. Casero va apuntar que caldrà celebrar aquesta primera edició per acabar de decidir què ha de ser el festival en el futur. A més, va indicar que en aquest cas havia estat l'organització qui havia anat a buscar les companyies per participar en el certamen, tot i que la voluntat és que, en anys posteriors, el renom que hagi agafat el festival serveixi perquè siguin les mateixes companyies qui mostrin interès per participar-hi.

El projecte, al qual la corporació ha donat 20.000 euros, va en la línia de continuar posicionant la parròquia de Sant Julià de Lòria com a referent nacional en l'àmbit teatral, ja que es preveu que el format del festival generi un revingut a la parròquia similar al de la Festa Major o la Vila Medieval. L'aposta del Comú per aquest esdeveniment és perquè està comprovat que els espectacles de carrer funcionen molt bé sigui quina sigui l'època de l'any.

La iniciativa compta amb una estructura executiva sòlida i formada per professionals experimentats en el desenvolupament de projectes similars i que abasten les diferents vessants del projecte: la direcció executiva, la direcció artística i la direcció tècnica que garanteix un bon resultat.

El FESTAC busca ser un espai d'exhibició en l'àmbit de les arts escèniques i la música i la seva programació anirà dirigida al públic familiar, infantil i adult i hi haurà espectacles de petit, mitjà i gran format i espectacles itinerants. De moment, compten amb subvencions públiques i busquen de privades perquè la intenció, manifesten, és consolidar-se en el temps.

Alba Doral i Adrià Esteban van guanyar ex aequo el Premi Laurèdia de Periodisme a la XLIV Nit Literària

El Cercle de les Arts i de les Lletres va celebrar la cerimònia d'entrega dels premis de la XLIV edició de la Nit Literària Andorrana en què, entre d'altres guardons, els periodistes Alba Doral i Adrià Esteban es van emportar ex aequo el Premi Laurèdia de Periodisme dotat amb 1250 euros a repartir entre els dos guardonats.

Doral va obtenir el reconeixement del jurat pels articles "Fins a saber-lo de memòria" i "Cosetes de mascle alfa" publicats al diari Bon Dia, mentre que Esteban ho va aconseguir per les peces "El penúltim servei d'El Cresper" i "Herois?. Som uns pringats", apareguts al Diari d'Andorra.

En el cas de Doral, i concretament en l'article "Fins a saber-lo de memòria", el jurat va valorar la capacitat de l'autora de fer un article sobre Sergi Mas, que a priori no és un símptoma d'originalitat per tot el que s'ha publicat sobre ell, com l'autora mateixa admetia en l'encapçalament. El mèrit, a criteri del jurat, rau en un impressionant començament de la peça en què l'artista andorrà per antonomàsia és equiparat al director i actor de cinema, Clint Eastwood amb la tranquil•litat que el lector no patirà cap afectació cardíaca. Igualment, després d'un inici tan brillant, Doral sap mantenir l'interès fins al final amb una narrativa fluida i atractiva.

El mateix estil es manté en el segon dels articles destacats, "Cosetes de mascle alfa". Però aquí la diferència respecte del primer és que més enllà de la descripció que fa d'un personatge relativament conegut a Andorra, i no pas per res edificant, està en què l'autora ens convida a una reflexió sobre l'atenció que pot suscitar en xarxes socials algú que en cap cas representa cap model de conducta a seguir. El que dona una bona mostra del femer que suposen les xarxes socials per a algunes persones i l'ús que se'n fa d'elles.

Pel que fa a l'altre guardonat, Adrià Esteban el jurat va tenir molt en compte la manera com l'autor ha copsat en les peces "El penúltim servei d'El Cresper" i "Herois?. Som uns pringats" l'impacte i el patiment generats per la pandèmia en dos dels col•lectius més afectats, tot i que per diversos motius: els restauradors i els sanitaris. En el primer dels articles es recull com els principis ètics d'un empresari de la restauració l'impedien aplicar sobre els seus clients les restriccions sanitàries imposades pel Govern en la reobertura de la restauració un cop passat el confinament i els tancaments totals dels negocis. I tot, amb el risc de perdre el seu negoci i la seva forma de subsistència el que dona una mostra que a vegades hi ha persones que tenen uns principis inequívocs, indistintament de quina sigui la situació que els toqui viure.

En el segon cas, el reportatge il•lustra la cara més personal dels sanitaris als quals aplaudíem cada tarda, però després veien com alguns incívics els tractaven amb displicència quan els havien d'atendre directament al centre hospitalari. L'antítesi de l'article anterior ja que aquest és tota una exposició de la hipocresia d'alguns que actuen a conveniència en funció de quina sigui la seva situació.

Per la resta de premiats, destacar que va ser la Nit Literària més concorreguda de l'últim decenni. Un centenar llarg d'originals competien en les nou modalitats del cartell. Tanta abundància no es veia des del 2011.

El Fiter i Rossell de novel•la, va anar a parar a mans del balaguerí Francesc Puigpelat, que ja s'havia endut el Carlemany (i en dues ocasions, el 2005 amb Els llops i el 2019 amb La nedadora) i que un lustre enrere va obtenir l'accèssit al Manuel Cerqueda de novel•la curta amb La carta i la sospita. Ara, ha estat amb Abril, una exploració sobre la construcció i el significat de l'amor a partir de la peripècia de la vídua d'un artista bohemi, extravagant, perdedor i drogoaddicte –una joia, vaja– que acaba entenent-se amb l'agent, un geni del màrqueting als antípodes personals i morals del marit traspassat: "Tots dos l'estimen, a la seva manera, i d'aquí en surt alguna cosa molt semblant a la felicitat", va dir el guanyador.

L'altre repetidor de la Nit va ser el barceloní Joaquim Brustenga, un habitual de la cita que es va fer amb un altre premi per tercera vegada. El 2018 s'havia embutxacat el Fiter i Rossell amb L'ombra del Capità, i l'any anterior, el Manuel Cerqueda amb Deu minuts. I al 2022 es va tornar a endur el premi de novel•la curta amb La persecució, una història clàssica de lladres i serenos, "amb l'única aspiració de fer passar al lector una bona estona" a compte d'una banda d'atracadors de joieries no gaire hàbils a qui la policia empaita per mig Europa, segons va explicar.

I n'hi va haver encara un tercer, aquest nostrat: el novel•lista i dramaturg Agustí Franch, que el 2015 es va estrenar en el premi de teatre amb Fred i que en aquesta edició reincideix amb Dones de flors i herbes, que segueix el periple de dues trementinaires al Tuixén de principis del segle XX: "M'interessava explorar com era la vida, duríssima, d'aquestes dones que per lleialtat a la família marxaven dos mesos a l'any de casa, que recorrien tot Catalunya per vendre els seus remeis i que vivien en unes condicions que avui costa d'imaginar", va explicar.

El guanyador del premi Grandalla de poesia, d'aquesta edició va ser el lleidatà Àngel Fabregat per L'urpa del temps, un poemari que toca temes de tanta actualitat com la guerra, el bullying i l'assetjament sexual. Doncs bé, Fabregat és un autor de llarga trajectòria que ha guanyat 200 premis de poesia.

Una de les millors notícies de la Nit va ser el premi Principat d'Andorra d'investigació històrica, l'any passat va repartir només un accèssit i en aquesta ocasió se'l va endur la musicòloga barcelonina Ester Llop, amb Puix que Déu us ha posada en el nostre territori, un estudi sobre el cant dels goigs al nostre país. "La meitat els hauré sentit cantar de viva veu i això vol dir que estan vius, que es mantenen en el repertori de les festes, perquè són un cant de comunitat, que fa poble, que ens uneix als avantpassats que també els van cantar", va comentar.

El premi d'assaig literari va ser per al cineasta Nil Forcada amb Un samurai contra Teseu, títol críptic que oculta un estudi sobre Vertigen, el primer i fins ara únic recull de contes del també poeta Manel Gibert, "una obra única per l'estructura, el llenguatge i els registres que l'autor utilitza i que en la meva opinió va passar massa discretament".

La resta de premis de la Nit van recaure en el barceloní Jesús Pacheco, que es va endur el Sant Carles Borromeu de contes i narracions amb Més formigues que paradís, i en la també barcelonina Lucía Muñoz, accèssit al Juli Verne de ciència-ficció amb Contes que comencen al cel, recorren muntanyes i acaben capbussant-se al mar.

El Cercle de les Arts va tornar a escollir la parròquia per lliurar els premis de la XXIX edició del Cartell Arts Andorra

El Cercle de les Arts i de les Lletres va celebrar la cerimònia d'entrega dels premis de la XXIX edició del Cartell Arts Andorra, de les quals ni més ni menys que vint-i-cinc s'han celebrat a Sant Julià de Lòria. A aquest fet es va referir el cònsol major, Josep Majoral per dir que "la nostra és una parròquia oberta a la cultura i sempre estem encantats de rebre esdeveniments de tota mena".

En aquesta edició, l'artista Josep Plaja va rebre el premi Crèdit Andorrà de Pintura amb l'obra 'Capvespre amb calma', un oli sobre tela, mentre que el premi d'escultura va quedar desert. La pintura, dotada amb un premi de 2.500 euros per l'entitat bancària, és una marina que, amb l'entonació dels colors, "evoca a un lirisme amb el tractament de pinzellades valentes", explica Plaja. L'autor la va definir com una pintura neoimpressionista, tot i que va precisar que "no m'encasello dins de cap tendència en particular".

Josep Plaja, resident a Begur (Girona), va estudiar Belles Arts a Barcelona i, a partir d'aquí, ha seguit una trajectòria autodidacta. Considera que "una pintura ha d'emocionar; si ho aconsegueixo, ja em dono per satisfet", va manifestar, i va agrair al jurat aquest reconeixement. No és la primera vegada que Plaja rep aquest premi. El 2018 també va estar guardonat en aquesta categoria, i l'any passat el jurat li va concedir una menció honorífica.

En l'acte d'entrega dels guardons també es van donar els premis de disseny gràfic dotats pel ministeri de Cultura i Esports, els quals estaven classificats en sis categories. Totes les modalitats van ser dotades amb 350 euros, a excepció de la del llibre, que era de 500 euros i que es va endur Pere Moles. Pel que fa a la resta, en la modalitat de cartells i publicitat va guanyar Josep Maria Baró; en la de revistes el guardonat va tornar a ser Pere Moles, i en la de fullets i pàgina web no hi va haver cap guanyador.

Per altra banda, en els premis de fotografia Joan Burgés Martisella, Jose Soto amb la col•lecció 'Platja', Antonio Atanasio amb 'Infància' i Mario Gustavo Fiorucci amb 'Ocells', van ser els guanyadors amb 100, 200 i 300 euros respectivament. Finalment, el primer premi de dibuix que dotava Illa Carlemany mitjançant una targeta regal de 1.000 euros va anar a parar també a mans de Plaja "per la seguretat del traç, els matisos cromàtics del negre i el gran sentit de la perspectiva" representats en la seva obra. En aquest sentit, el jurat va decidir no atorgar a cap participant el segon premi. L'exposició de les obres seleccionades es va poder veure fins al 31 d'octubre al vestíbul del Centre cultural.

“Els Pastorets” es van representar a Escaldes per primera vegada a causa de l’incendi del Centre cultural

La 61a Temporada de teatre conjunta va començar el diumenge 2 d’octubre a les 19 hores a l’auditori Claror amb la representació “Troianes”. Una producció de la Jocand dirigida per Juanma Casero i Irina Robles que és una versió sobre les troianes d’Eurípides amb vuit actrius. “Ens fa especial il•lusió perquè hi ha tres membres del repartiment que han estat col•laboradors d’Els Pastorets”, va remarcar la cap d’activitats culturals del Comú de Sant Julià de Lòria, Laura Rogé durant la presentació.

La segona peça que va acollir el Claror va ser “Límits” un projecte de l’Escena Nacional d’Andorra (ENA) en col•laboració amb l’ONCA. Es tracta d’un treball de creació on es barregen diversos llenguatges escènics amb música en directe. De fet, Límits parteix d’un treball de camp documental amb entrevistes que abasten diferents àmbits com ara l’esport, la cultura, la salut, el medi ambient... que deriven en experiències que es podran apreciar a sobre de l’escenari. Vivències que ens uneixen i que determinen els marges propis i aliens existents dins del col•lectiu de persones amb els que convivim.

La tercera representació, “El gran comediant” que venia de la mà de l’actor Joel Joan es va haver de suspendre perquè estava prevista per al 24 de novembre i llavors ja s’havia produït l’incendi al Centre cultural. Es van buscar alternatives però no es va poder encabir en cap altre auditori del país perquè l’únic escenari que podia acollir el format de la producció era el Claror.

El que sí que es va poder representar va ser la 29a edició d’Els Pastorets gràcies a l’entesa amb el Comú d’Escaldes que va cedir la sala Prat del Roure. Al llarg de les quatre funcions, l’espectacle va aplegar fins a 1.500 espectadors, una xifra que supera en aproximadament 300 persones, l’afluència assolida a les edicions prèvies a l’esclat de la pandèmia del coronavirus.

“Estem molt contents i molt agraïts amb Escaldes per la seva acollida”, va asseverar, la cònsol menor, Mireia Codina tot indicant que l’increment es pot deure al desplaçament de l’espectacle fins al Prat del Roure, una ubicació que “dona proximitat a la part alta del país, de la qual també ha vingut gent”. Tot i l’èxit obtingut i la gran col•laboració entre administracions comunals, des del Comú es té clar que la voluntat és que ‘Els Pastorets’ puguin tornar a casa, al Centre cultural, al desembre d’aquest any per a la 30a edició de la funció.

En relació amb el format de l’obra, que, de la mateixa manera que l’edició passada, va introduir la modalitat musical al repertori, Codina va comentar que es tracta d’un valor afegit que aporta el canvi de direcció cada dos anys i ha destacat que es tracta d’un format “que ha tingut molt bona acollida per part del públic”. “Hem agafat diferents bases de musicals com La La Land i Chicago i hem modificat la lletra” afirmava la directora Cristina Pericas, durant la roda de premsa de presentació en la que també va assegurar que “tots els actors s’han adaptat molt bé al nou teatre i han fet un sobreesforç que es veurà reflectit a la feina”.

D’altra banda, pel que fa a la previsió de canviar la direcció de l’espectacle de Cristina Pericas i Núria Montes per a la 30a edició, la cònsol va matisar que encara està per decidir i no es descarta que repeteixin en una tercera ocasió, tenint en compte que les dues funcions que han preparat han tingut algun contratemps. La primera, per la pandèmia de la Covid-19 i enguany pel malaurat incendi, motius pels quals considera necessari “valorar moltes coses abans de prendre decisions precipitades de cara a la 30a edició d’ ‘Els pastorets’.”

Enguany, l’aixecament de restriccions ha provocat un augment de participació pel que fa al nombre d’actors que van actuar en un espai escènic caracteritzat per tenir un clima àrid i desèrtic on van conviure els pastors i les tribus terrenals i celestials tot lluitant per intentar arribar a l’equilibri entre el bé i el mal.

Per la seva banda, la capital va oferir les representacions “Tocar Mare” i “Bufalo Bill a Barcelona” al teatre Comunal i “Yllana: The Opera Locos” al Centre de congressos.

La sala Sergi Mas va acollir la mostra de Subirachs "La puresa de la creació" que repassava totes les èpoques de l'artista

La sala Sergi Mas va acollir fins el cinc de gener l'exposició 'La puresa de la creació', una mostra de l'artista Josep Maria Subirachs conformada per 27 dibuixos i 3 escultures. Malgrat l'incendi del Centre cultural, el cònsol major, Josep Majoral, va reiterar que "la cultura no l'hem aturat" a la parròquia i, de fet, "aquí tenim una nova mostra".

L'elecció de les obres de Subirachs, exposades gràcies a la col•laboració de la Fundació Pinnae, entitat propietària dels dibuixos, no és casual. Majoral va recordar que a la plaça Calonge, tot just davant de LAUesport, hi ha una escultura elaborada per l'artista català que es va instal•lar gràcies, en part, al treball de l'excap de Govern, Albert Pintat quan era conseller general. De fet, la presència de Clio a la parròquia des de finals de la dècada dels 80 ha estat l'element que ha ajudat a apropar aquesta exposició a la parròquia.

La mostra oferia una sèrie d'esbossos de l'escultura, així com un text que els acompanya i que explica la història de la seva creació.

En aquest sentit, la responsable de la sala Sergi Mas i comissària de l'exposició, Anna Mangot, va dir que en aquesta ocasió l'exposició s'havia hagut de comprimir per tal de dedicar la resta d'espais de la sala a altres finalitats arran l'incendi del Centre. Tot i això, va assegurar que la col•lecció de dibuixos havia arribat íntegrament i que les tres escultures escollides per exposar són "molt diferenciades", ja que una d'elles pertany al 1959, una altra als anys 70-80 i una darrera a la dècada dels 90. "S'ha fet una mica de retrospectiva de la seva trajectòria artística", va indicar.

Els interessats en visitar l'exposició 'La puresa de la creació' ho podien fer de dimarts a divendres entre les 16 i les 20 hores i els dissabtes de les 10 a les 13 hores i de les 16 a les 20 hores. A banda, també es podien demanar visites guiades enviant un correu a l'adreça **info.salasergimas@comusantjulia.ad**.

L'església parroquial va acollir un concert del pianista i compositor andalús Chico Pérez i el seu grup

En un principi el concert del pianista i compositor Chico Pérez i la seva banda s'havia de celebrar a l'auditori Claror el 16 de novembre, però l'incendi que va afectar el 9 de novembre el Centre cultural va fer que s'hagués de trobar una alternativa. I la tria va ser l'església parroquial que ja ha acollit amb anterioritat espectacles musicals com ara una missa rociera o concerts de la Coral, entre d'altres.

Pérez, que fusiona el flamenc amb d'altres estils com ara el jazz, el blues i fins i tot la música clàssica, va actuar acompanyat d'un baixista i un solista que va posar veu a les diferents peces que va interpretar, de les quals la majoria del seu segon àlbum "Continente 27". "Avui actuarem en un lloc sagrat, però el Centre cultural també ho és de sagrat en aquest cas per a la cultura", va dit Chico Pérez que va afegir que "hauria tocat allà on hagués fet falta". Per a l'artista de Jaen, "el fet d'actuar a l'església ens ajudarà molt a fer un concert acollidor amb el públic molt a prop com a nosaltres ens agrada".

L'ambaixador espanyol va agrair la voluntat de mossèn Pepe que "ens ha donat totes les facilitats perquè es pogués fer el concert a Sant Julià de Lòria", i ha ofert les instal•lacions de què disposa l'ambaixada per si el Comú necessités fer-ne ús. Per la seva banda, Codina va mostrar el seu agraïment pel suport rebut en un moment tan complicat i per la predisposició de l'artista a adaptar-se als nous espais". L'audició, organitzada per l'ambaixada amb el suport del Comú, va ser gratuïta, tot i que limitada per l'aforament de l'església.

El Comú va felicitar el Nadal de forma oficial amb un disseny fet per una alumna de l'Escola d'Art

El Comú de Sant Julià de Lòria, igual que d'altres institucions i entitats, felicita el Nadal cada any amb una nadala que s'envia per correu a tots els habitants de la parròquia i també a diverses autoritats de l'Estat. Enguany, es va gestar la idea de demanar als alumnes de l'Escola d'Art presentar algunes propostes de disseny i van ser tres les propostes.

Després de les deliberacions es va decidir triar la que va confeccionar l'alumna Ingrid Lasheras. La imatge, entre d'altres elements, il•lustra unes mans unides amb el missatge "aquest Nadal, junts" fent referència al caire familiar i d'unió d'aquestes festes, i al fet que era el primer any des del 2019 que es van poder celebrar sense cap restricció sanitària.

La nena va ser rebuda pels cònsols el passat dia 19 de desembre en companyia de la seva família. Ella no sabia quin era el motiu pel qual venia a l'edifici administratiu El Molí i es va quedar estupefacta quan Josep Majoral i Mireia Codina li van comunicar que la seva era la nadala triada pel Comú per fer la felicitació oficial de l'any 2022. Els mandataris van fer-li uns petits obsequis i en finalitzar la trobada es van fotografiar junts. Igualment, per encoratjar-la en la seva tasca, el Comú va decidir assumir les quotes de l'Escola d'Art fins la finalització del curs al mes de juny.

Els comuns van enllestir la Llei dels agents de circulació que properament serà validada pel Consell General

La parròquia de Canillo va acollir el 28 de juny una reunió de cònsols en la que, entre d'altres temes, es va acordar el text de la nova Llei dels agents de circulació. El projecte, liderat per la cònsol major d'Encamp, Laura Mas, en representació de totes les corporacions, va arribar finalment al Consell General per tal de procedir a la seva validació.

La Llei recull i actualitza noves tasques i necessitats que van més enllà de les tasques viàries habituals. A més, integra rols que ja es desenvolupen de forma habitual com a agents de proximitat i que amb la pandèmia s'han intensificat.

Laura Mas, va anunciar que la nova llei no regularà el port d'arma. Una decisió que els líders de les corporacions van decidir així, ja que consideren que la competència de seguretat ciutadana correspon únicament al cos de policia. "No és necessari duplicar funcions", va deixar clar Mas. En aquest sentit, la cònsol encampadana va remarcar que el fet de no incloure al marc legal cap tema coercitiu ni de retenció és volgudament intencionat i que, per això, no hi haurà cap canvi en la nova legislació. "L'únic que fem és recollir les tasques que actualment ja estan realitzant els agents de circulació", va insistir. Així doncs, els agents de circulació comunals no portaran en cap cas porres de dissuasió.

"És una llei que s'estava treballant des de feia anys", va detallar ahir Mas, a més de recordar que s'ha estat tractant conjuntament entre els diferents equips de circulació de cada comú i els cònsols de totes les parròquies.

"Era molt necessària per als agents de circulació ja que amplia i reforça les seves tasques de prevenció i de proximitat d'acord amb el ciutadà"

"Ens vam comprometre tots a tirar-la endavant durant aquest mandat", va assegurar. "Era molt necessària per als agents de circulació ja que amplia i reforça les seves tasques de prevenció i de proximitat d'acord amb el ciutadà", va afegir.

"Aquesta llei és un reconeixement a la gran tasca que van fer els agents de circulació durant la pandèmia", va destacar Mas, tot afegint que durant aquells mesos van fer molta prevenció i van estar al costat dels ciutadans assumint totes les tasques que se'ls demanava des de Govern i des dels comuns. "A l'inici es parlava únicament de la gestió diària i, en aquest cas, ja no és només aquesta la seva tasca principal", va relatar Mas. "Les tasques han anat evolucionant al llarg del temps i crèiem que ara era el moment adequat per recollir-ho en una llei", va puntualitzar la cònsol.

Un cicle de xerrades d'alta qualitat va reivindicar la parròquia com a receptora de turisme esportiu

Un dels pols pels quals l'actual majoria comunal està apostant és el turisme esportiu i de benestar a fi que la parròquia n'esdevingui un referent. En aquest sentit, la passada tardor va començar un cicle de xerrades impartides per persones que tenen o bé han tingut relació amb l'esport d'èlit amb la finalitat de conscienciar sobre l'esport i també sobre els hàbits saludables".

Edurne Pasaban, la primera alpinista dona en coronar els 14 cims de més de 8.000 metres que hi ha al planeta, va ser l'encarregada d'obrir a l'auditori Claror el cicle amb la conferència "Expedición al éxito". Davant d'unes dues-centes persones, Pasaban va explicar el que per ella va ser "el projecte de la meva vida" i ho va relacionar amb els valors que després li han servit per afrontar el dia a dia, tant en el món de l'esport com més enllà.

L'alpinista va parlar de la seva trajectòria esportiva, però va deixar clar, des de bon començament, que "no només parlarem d'escalar muntanyes". No obstant això, va apuntar una sèrie de valors com l'ambició, la resiliència, la capacitat de frustració, perquè com ella mateixa va indicar "quan fèiem cim, tothom estava esperant-nos; però quan fèiem una expedició fallida, només hi havia la meva mare, amb un ram de flors, a la sortida de l'aeroport". Pasaban va afegir que "és evident que no tothom es marca un repte com el que vaig fer jo, però tots tenim els nostres reptes de vida, i hem de saber com afrontar-los, amb passió i amb ganes d'aconseguir l'èxit".

En clau més personal, Pasaban va deixar clar que "no canviaria res del què he viscut", perquè "malgrat tenir un passat complicat, no vull esborrar res del que he fet, viure el moment i trobar-me el millor possible perquè en el futur, les muntanyes continuaran estant allí" deixant clarament la porta oberta a tornar a fer alpinisme. Malgrat tot, va dir que "ara tinc un nen de cinc anys i no és el moment d'agafar la motxilla i anar a l'Everest".

La segona conferència va anar a càrrec de l'exjugador de waterpolo de la selecció espanyola, Pedro García Aguado que va assaborir la mel de l'èxit, però també va descendir als inferns durant una etapa de la seva vida en que va ser addicte a l'alcohol i les drogues. "Parlarem de què hi ha l'endemà que deixes l'esport, aquest salt al buit amb què es troben els esportistes, però també moltes altres persones" va dir. García Aguado va afegir també "com superar les addiccions, els estigmes que queden, i que jo he viscut en primera persona i he pogut superar formen part d'aquest viatge que explico".

Cal tenir en compte que, un cop superats els seus problemes d'addicció, García Aguado va exercir com a coach i mentor. "L'esport d'èlit m'ha ajudat a gestionar situacions complicades sota pressió; a prendre decisions en pocs moments. Perquè al final, quan tu tens la darrera possessió en una final, i la falles, no pots buscar excuses" va dir l'excampió olímpic. A més, va assegurar que "quan estàs davant d'una persona que està al límit, no pots equivocar-te; sigui encarar-lo directament o buscar la part més emocional i gestionar-ho". Cal tenir en compte que García Aguado va exercir durant set temporades com a presentador del programa 'Hermano Mayor'.

La presentació del waterpolista va anar a càrrec de la responsable de l'Andorra Esports Clúster, Gemma Riu, amb qui va coincidir en el Club Natació Terrassa. "El Toto, com el coneixem nosaltres, els seus companys, és una persona que

ha hagut de superar un doble problema; d'una banda la seva addicció i de l'altra l'estigma posterior que han de patir les persones". En aquest sentit, la conferència tenia el suport del Projecte Vida, entitat que recapta fons per ajudar a les persones que tenen problemes d'addiccions.

L'incendi del Centre cultural va portar les altres dues conferències a escenaris diferents. La tercera, 'Convivència Familiar i Esport d'èlit', a càrrec de la gimnasta Maria Bonell Gonzàlez i d'Irineu Esteve va tenir lloc a Casa Comuna. Bonell, qui els darrers quatre anys ha estat al Centre d'Alt Rendiment de Sant Cugat del Vallès, va explicar que "no és fàcil, sobretot al principi. Quan hi vaig anar per primer cop, era de les esportistes més joves que hi havia, i l'adaptació em va costar una mica". A més, va comentar que "durant els anys que he estat al CAR, no he tingut sort i he tingut diverses fractures que no m'han permès demostrar tot el que he après i he millorat".

La gimnasta va detallar també que "aquest any he canviat les dinàmiques i començo una nova etapa fora del CAR i a la Universitat". Pel que fa als reptes d'aquesta temporada va afegir que "de moment, encara no hi ha les competicions marcades al calendari per a la temporada que ve, que comença al març. Però, el que vull, és demostrar tot el que soc capaç de fer i que per les lesions, els darrers anys no he pogut mostrar".

Per la seva part, Esteve va declarar que "jo he tingut la sort que els meus pares sempre m'han donat suport i ho hem pogut compaginar tot sempre". A més a més, va afegir que "sí que és cert que quan ets fora tens una certa enyorança, però per sort vaig tenir sempre un bon grup per poder fer pinya". L'esquiador de fons va declarar que "em segueix un grup bastant gran de persones, i al principi em va costar, però ara ja ho gaudeixo" i va afegir que "hi ha moments de tensió, perquè hi ha vegades que no tots pensem igual. Però sempre ho hem acabat resolent".

En clau esportiva, el fondista va dir que "jo sempre he dit que cap als 29 ho deixaria. Però fins llavors encara tenim projecció i lluitarem per estar endavant a la Copa del Món". Esteve va recordar que "quan vam començar, sortíem de zero, i van ser uns anys una mica complicats" però va afegir que "arran dels resultats, la FAE va fer un pas endavant i ens va ajudar moltíssim; també des del comú de Sant Julià, i ara sembla que el projecte segueix endavant" i va apuntar a Quim Grioche i Gina del Rio com al futur de l'esquí de fons del país.

El cicle va abaixar el teló a l'auditori del Centre de Formació Professional d'Aixovall amb la xerrada a càrrec de l'empresari, conferenciant i divulgador, Emili Duró, qui va explicar la seva visió de la vida "amb llums llargues i curtes". Durant la conferència Duró va posar en relleu els canvis que ha experimentat la humanitat al llarg del segle XX, on l'esperança de vida s'ha incrementat de manera exponencial. "Abans, les persones vivien com a molt 40 anys, i no tenies pas temps de massa cosa. Ara, en vivim 80 i d'aquests, una gran part els passarem amb problemes" va dir el conferenciant. Com a exemple va destacar que "abans, als anys 60, les depressions començaven als 24 anys, i ara actualment ja les tenim als 14. Vivim més, però les persones no són felices".

Un altre dels canvis més significatius que s'ha experimentat i que també va exposar és la transició de la força física a la intel•lectual. "A Lleida, a Andorra o a Nova York, durant la primera meitat de segle passat i anteriorment, tot es regia per la força física, però a partir dels cinquanta això va canviar i l'intel•lecte va passar per davant. Vam deixar d'educar en força i vam passar a educar en intel•ligència, però realment què vol dir ser intel•ligent" plantejava Duró a l'Auditori. El conferenciant, però va deixar clar que "objectivament, ara vivim millor que mai. Per tant, el meu missatge és molt clar: que ens n'anem a dormir sense pors i s'aixequi sense angoixes. Però això és molt difícil".

La percepció de la realitat és un altre dels temes que va abordar Duró. "El que després s'expliqui d'aquesta conferència, sent el mateix, hi haurà persones que els agradarà i altres que no. I tots dos hauran rebut el mateix missatge. Per tant, què és la realitat? Perquè cadascú la percep d'una manera diferent". Duró, qui es va fer famós per una gravació no autoritzada penjada a les xarxes, va abordar els límits, si és que n'hi ha, de la percepció humana i va utilitzar exemples pràctics per fer dubtar als assistents del que realment estaven veient.

Entre els assistents a les xerrades, destaquen els cònsols, Josep Majoria i Mireia Codina, així com la consellera del comú Diana Sànchez, la ministra de Cultura i Esports, Sílvia Riva, el conseller ordinenc d'esports, Jordi Serracanta i el secretari d'estat, Justo Ruiz, així com el sotsdirector de banca país d'Andbank, Josep Maria Cabanes, entitat patrocinadora del cicle.

Sant Julià de Lòria obté la distinció de Ciutat Europea de l'Esport dins les poblacions de menys de 25.000 habitants

La parròquia de Sant Julià de Lòria i el Comú estan d'enhorabona. La candidatura que el consistori va presentar per esdevenir el 2023 Ciutat Europea de l'Esport dins de la categoria de poblacions de menys de 25.000 habitants, va ser aprovada. Així ho va informar el president i fundador de la Federació de Ciutats i Capitals Europees de l'Esport (ACES Europe) , Gian Francesco Lupattelli a través d'una carta adreçada al cònsol major, Josep Majoral.

En la missiva, redactada en anglès, es feia constar que "Sant Julià de Lòria és on bon exemple de l'esport per a tothom com un instrument de salut, integració, educació i respecte que son els objectius principals d'ACES Europe". I afegia que "heu desenvolupat una política esportiva exemplar amb bones instal•lacions, programes i activitats".

A més, es comunicava que s'ha creat per al proper any la distinció Millor Ciutat Europea de l'Esport el que significa que una de les ciutats distingides amb el títol que acaba d'aconseguir Sant Julià de Lòria serà reconeguda, a més, com a ciutat de referència d'Europa en termes esportius.

Josep Majoral es va mostrar eufòric pel reconeixement i el 6 de desembre, tant ell com la cònsol, Mireia Codina van viatjar fins a la ciutat de Brussel•les per recollir a la seu del Parlament Europeu el guardó. Els mandataris locals van anar acompanyats de la consellera de Turisme i Esport, Diana Sánchez i la tècnica de Turisme i impulsora de la candidatura, Anna Majoral.

El reconeixement va arribar 48 després que els cònsols i un equip de tècnics visquessin una intensa jornada el 26 de novembre amb la visita del fill del propi Lupattelli i dues persones més per comprovar i analitzar la candidatura presentada pel Comú. La parròquia laurediana és la segona d'Andorra en rebre la distinció, ja que Encamp ja va obtenir aquesta distinció al 2020.

La jornada tècnica es va iniciar amb una cerimònia protocol•lària a Casa Comuna on els cònsols van convidar al cap de la delegació d'ACES i president, a signar al llibre d'honor. Lupatelli ho va fer en presència de la ministra Sílvia Riva, el secretari d'Estat Justo Ruiz, i set dels 10 consellers que integren el ple del Comú. Posteriorment, a la sala Sergi Mas es va fer l'acte de presentació de la candidatura amb parlaments per part del cònsol, la ministra i Lupatelli i durant el qual també es van poder visionar alguns vídeos promocionals.

Un cop finalitzat això, els tres membres d'ACES i un equip de tècnics de Turisme i Esports es van desplaçar fins la cota 2.000 de Naturland per conèixer les instal•lacions i ja per la tarda van tenir l'oportunitat de conèixer el pilot de trial, Jeroni Fajardo que els va oferir una petita exhibició a una zona boscosa de La Rabassa. També van anar fins el Coll de la Gallina on els esperava l'ex-ciclista, Joaquim Rodríguez amb qui van conversar i van tenir oportunitat de fer-se una foto al costat de l'estàtua que té al cim del coll en el seu honor.

La jornada va acabar amb la cerimònia de defensa de la candidatura de la parròquia celebrada novament a Casa Comuna amb la intervenció del cònsol i un seguit de tècnics del Comú, LAUesport i Naturland.

Sant Julià de Lòria esdevindrà la primera parròquia d'Andorra en disposar d'un canviador inclusiu que estarà a LAUesport

La parròquia de Sant Julià de Lòria, i més concretament, el centre esportiu de LAUesport, serà el primer indret d'Andorra en disposar d'un canviador inclusiu. Aquesta mena d'equipament és un concepte innovador de sanitari accessible amb un vàter, lavabo, dutxa i llitera combinats en un espai per a ús de persones amb grans i/o complexes necessitats d'assistència en la higiene, que requereixen l'ajuda de fins a dues persones.

Un bany que respecta la diversitat i que engloba molts col•lectius, des de persones de la tercera edat, fins les que tenen diverses discapacitats com ara malalties rares, esclerosi, distròfies musculars, espina bífida, lesions cerebrals... A més, l'equipament lauredià serà l'únic del món en disposar d'un sanitari fixe per a persones amb ostomia, és a dir, aquelles que porten una bossa en la qual, mitjançant una cirurgia a l'abdomen, dipositen els excrements o bé l'orina.

El projecte pioner serà possible gràcies a un acord al qual el Comú ha arribat amb la "Asociación española de Cambiadores Inclusivos" i que compta amb el suport de la Creu Roja Andorrana. La cònsol menor, Mireia Codina es va mostrar molt emocionada per la implantació de l'equipament que estarà enllestit al gener juntament amb la resta d'obres de remodelació de la pista esportiva de LAUesport que començaran aviat.

"La idea que tenim amb aquesta iniciativa és poder donar resposta a grups amb necessitats complexes de la pròpia parròquia i del país, tant de forma individual com col•lectiva", va comentar Codina, que va afegir que "LAUesport esdevindrà un lloc de referència turística per a famílies amb aquest tipus de necessitats i també ens permetrà continuar amb la línia establerta de fomentar els aspectes d'inclusió i diversitat social, a través de formacions, esdeveniments i altres accions". Per la seva banda, el director de la Creu Roja, Jordi Fernández va explicar que "ens dona l'oportunitat de complir una de les nostres missions que és minvar les diferències socials que poden existir en la nostra societat".

Durant la presentació als mitjans també van estar presents els canviadors inclusius, Ana Folch i Eriz Delgado que es van mostrar exultants i agraïts per la posada en marxa de la iniciativa, ja que fa anys que lluiten i treballen per donar visibilitat a les necessitats d'aquestes persones. "És molt important el que estem presentant avui perquè al darrera d'aquest projecte hi ha moltes famílies amb aquesta necessitat que lamentablement avui dia no està coberta habitualment", va dir Folch.

Amb un perfil més tècnic i projectant un document que explica en què consisteix un canviador inclusiu, Delgado va assenyalar que "ara mateix aquestes persones estan sent ateses a sobre d'estores o tovalloles a terra, a sobre d'un banc, a una furgoneta"... Delgado va voler remarcar que no és un bany per a persones amb discapacitat que ja estan àmpliament estesos a Andorra i en els països més desenvolupats, sinó "un espai que cobreix les dificultats que una diversitat de persones tenen a l'hora de fer una sèrie de necessitats amb assistència".

El cost total de la instal•lació serà de 30.000 euros dels quals la Creu Roja assumirà 10.000 i la resta el Comú. Per fer la roda de premsa més inclusiva, si cap, es va comptar amb la participació d'un traductor de llenguatge de signes.

Gemma Pla i Jordi Gallego van guanyar el circuit llarg de la Transfronterera 2022

Un total de 102 corredors van participar a la Travessa Transfronterera-Camí de Retrobament, que va transcórrer entre la Seu d'Urgell i Sant Julià de Lòria. A les 9 del matí, van sortir els corredors de l'itinerari llarg de 21 quilòmetres des del Palau d'Esports de la Seu d'Urgell, mentre que els participants del curt, de 10, ho han fet una hora més tarda des d'Arcavell.

Els vencedors de la cursa curta van ser Patt Rueda i Jordi Reyes, mentre que els vencedors de la distància llarga, amb 1.500 metres de desnivell positiu, van ser Jordi Gallego amb un temps de 2 hores i 2 minuts i Gemma Pla amb 2 hores i 20 minuts. La corredora de la Seu va superar a la meta la campiona d'Andorra, Irati Azkargorta i Laia Sebastià.

Si en les edicions anteriors el traçat -sempre que se sortia de la Seu- era la capital de l'Alt Urgell, Estamariu, Bescaran, la Rabassa, Auvinyà, Aixirivall, Sant Julià de Lòria, enguany era la Seu, Calbinyà, Arcavell, Juberri, Auvinyà, Aixirivall i Sant Julià de Lòria, amb final a la plaça de la Germandat de la parròquia laurediana.

El director del servei d'Esports de l'ajuntament de la Seu d'Urgell, David Vallvé, va subratllar a la sortida de la prova llarga, que "aquesta cursa va néixer fa 10 anys amb l'objectiu d'aprofitar el Camí de Retrobament, que uneix la Seu d'Urgell, Andorra i França". La cursa, que no es va poder fer l'any 2020 a causa de la pandèmia de coronavirus, forma part del circuit Fer. Per part del Comú de Sant Julià de Lòria, la consellera d'Esports, Diana Sánchez i el de Circulació, Carles Pereira van participar en la cerimònia de lliurament de premis.

El parc va mantenir els preus dels forfets de temporada d'esquí nòrdic amb descomptes durant la Fira d'Andorra la Vella

Naturland va iniciar la venda del forfet de temporada d'esquí nòrdic i del forfet Natur365 coincidint amb la Fira d'Andorra la Vella, a un preu promocional. Aquest hivern s'ha decidit mantenir les tarifes de l'any passat, així com també aplicar descomptes i altres incentius durant l'esdeveniment. En el cas dels residents s'aplica un 20%, conservant el preu d'adult (a partir de 14 anys) en 84 euros, mentre que la tarifa per als infants (6-14 anys) és de 52 euros.

Pel que fa als residents a Sant Julià de Lòria, el descompte en el forfet de temporada s'enfila fins al 25%. D'aquesta manera, les tarifes són de 78,75 euros i 48,75 euros, respectivament. Entre els avantatges d'aquest passi cal destacar que s'inclou l'accés als vestidors de l'estació, així com als circuits d'skimo i raquetes. A més, els usuaris gaudeixen de descomptes als serveis de restauració i a les botigues del centre, i un forfet de dia gratuït Nord Pass.

En relació al forfet Natur365, que agrupa la temporada d'esquí i la de Bikecenter 2023, també s'apliquen descomptes promocionals. D'aquesta manera, es va poder adquirir per 140 euros per als adults i per 115 euros per els infants, i a més s'inclouen 5 entrades Aventura per a activitats al centre.

Com cada any, els no residents tenen un descompte del 15% i els infants menors de sis anys tenen la gratuïtat del forfet. Els simpatitzants del NEC (Nòrdic Esquí Club Naturland la Rabassa) gaudeixen d'un 5% addicional. Precisament aquest col•lectiu i com a novetat, van ser presents a l'estand de Naturland, des d'on van promocionar el seu programa esportiu.

Durant els tres dies que va durar el certamen, Naturland va presentar també tot el programa d'activitats i experiències de la nova temporada, com ara la Nit de Bruixes, la visita del Pare Noel, les curses de nòrdic i el calendari de competicions, etc. A més, es van fer diferents sortejos: una nit al nou allotjament de la Borda de Conangle per a dues persones; experiències d'esquí nòrdic i d'activitats a la neu, i entrades a les activitats.

Naturland consolida la seva oferta de neu i duplica l'oferta d'activitats a la Cota 1600

Naturland va presentar la temporada d'hivern 2022-23, que destaca per la consolidació de l'oferta de neu, encapçalada per l'esquí nòrdic. Enguany, a més, s'ha duplicat l'oferta d'activitats que es poden fer a la Cota 1600 i que són totalment compatibles amb l'hivern. D'aquesta manera, Naturland ofereix 4 tipus d'entrades combinades d'activitats, que es complementen amb les opcions de gastronomia, amb dues possibilitats d'allotjaments i amb experiències en un entorn de neu pensades per a tots els públics. L'obertura va tenir lloc el 3 de desembre i el tancament de la temporada s'ha marcat per a l'11 d'abril.

Naturland va acollir la 3a edició de les Jornades micològiques 'Bosc i Taula' amb la col•laboració d'Andorra Recerca i Innovació

Naturand va acollir el dissabte 15 d'octubre la tercera edició de les Jornades Micològiques 'Bosc i Taula', amb la col•laboració d'Andorra Recerca i Innovació (AR+I). L'activitat es va basar en una sortida de camp pels boscos de la Rabassa per aprendre a identificar el món dels fongs i els bolets d'Andorra, i saber diferenciar els grups de bolets tòxics i els comestibles, així com descobrir la importància que tenen aquests en la biodiversitat dels nostres ecosistemes.

L'esdeveniment va ser guiat per un membre d'AR+I i va constar de dues parts: la passejada i el taller, amb una durada aproximada de tres hores i posteriorment un dinar que va permetre degustar un menú temàtic de tardor al restaurant la Borda de Conangle, ubicat a la mateixa Cota 2000 de Naturland.cap, es va comptar amb la participació d'un traductor de llenguatge de signes.

Estació d'esquí nòrdic de la Rabassa. Cota 2000 i cota 1600

Els dos últims anys s'ha invertit en la compra d'equipament de lloguer nou, arribant a pràcticament el 80% del material renovat. L'esquí nòrdic és el pilar de la temporada d'hivern. El producte s'ofereix amb forfets específics, i també combinat amb altres activitats i serveis. L'objectiu és fer accessible i proper aquest esport i arribar a un ventall molt ampli de públic.

L'estació compta amb 15 km de pistes senyalitzades, 3 circuits d'skimo, 2 itineraris de raquetes. Pel que fa a activitats, es poden fer excursions en moto de neu i en moonbikes (motos elèctriques), sortides en raquetes (amb opció de guia), i l'oferta de trineus adaptada a tothom. Com cada any, la Cota 2000 s'obre cada dia de la temporada, si les condicions ho permeten.

Com a punt destacat, durant la presentació es va confirmar la data d'obertura de l'allotjament de La Borda de Conangle Mountain Lodge, que disposa de 8 habitacions dobles a un preu a partir de 200 euros per nit, en règim de mitja pensió. Està en funcionament des del 26 de desembre.

La Cota 1600 suma alternatives als paquets combinats, ja que es mantenen les activitats que s'han estrenat aquest estiu i que són compatibles amb l'hivern. D'aquesta manera, es duplica l'oferta amb el Tubby, l'Sklide, el Circuit esquirol, el Laberint i el Forest Line (pròximament).

Tres restaurants, una botiga, l'alberg i les activitats ja consolidades, com el Tobotronc, l'Airtrekk+la tirolina, l'espai Naturkids i els ponis, complementen l'oferta de la Cota 1600, que obrirà els caps de setmana i els períodes de vacances.

La Neu al teu estil. Naturland treballa la campanya d'hivern amb aquest missatge La neu al teu estil, que transmet l'accessibilitat i la varietat de les activitats d'hivern per a tot tipus de clients. Així, a més de les entrades combinades i els forfets, s'ofereixen experiències alternatives com la visita del Pare Noel i sortides nocturnes compaginades amb gastronomia i/o allotjament.

Enguany l'estació d'esquí nòrdic acollirà la Winter European Triathlon, i referma el compromís amb l'esport celebrant la Festa del Nòrdic, una sortida de l'Skimo Andorra i la Cursa Nocturna.

Actualment, s'està treballant en una sèrie de mesures que inclouen un acord per treballar projectes d'energies renovables de manera conjunta amb la Mútua Elèctrica. A més, entre les accions que Naturland ha desenvolupat en aquest àmbit els darrers anys destaca la posada en marxa d'un sistema eficient de producció de neu i el funcionament amb geotèrmia de l'edifici del NEC (Pla de Conangle). També, amb relació a la protecció del medi ambient s'ha treballat en l'eliminació pràcticament al 100% dels envasos PET als restaurants, entre altres mesures.

Naturland obre l'estació d'esquí nòrdic parcialment amb la pista del Prat de Conangle

Naturland va iniciar el 3 de desembre la temporada d'hivern 2022-2023 amb l'obertura parcial de les seves instal•lacions. Les nevades i el treball de reforç dels canons de neu van permetre condicionar el traçat del Prat de Conangle, un circuit tancat de 2 km de recorregut. També es va posar en marxa el servei d'escola i de lloguer. Pel que fa a les activitats paral•leles a l'esquí, a la Cota 2000 hi havia la sortida guiada al bosc i els serveis de restauració de la Borda de Conangle.

A la Cota 1600, que va obrir també cada dia de la setmana festiva de la Puríssima, els visitants van poder gaudir de les activitats incloses en les diferents entrades: el Tobotronc, l'Airtrekk+tirolina, l'Sklide, el tubbing, el circuit Esquirol, el Laberint, el tir amb arc, els jeeps a pedals, i la zona d'activitats per als més petits: l'Airtrekkids amb la tirolina i els llits elàstics, així com els passejos en poni. En aquest cas, s'habiliten tres punts de restauració.

Naturland va cloure un llarg pont festiu amb un balanç positiu de visitants. Els turistes van arribar de manera molt esglaonada, distribuïts molt homogèniament entre els nou dies del pont, fet que va permetre donar un bon servei als clients i que les activitats es poguessin realitzar sense massa cues. Com ja és habitual, el visitant gaudeix de la jornada completa i aprofita la varietat de propostes gastronòmiques del centre, on destaca l'oferta dels restaurants el Foc i la Borda, amb cartes d'hivern renovades.

A més de les activitats esportives i d'oci, també es van fer les visites del Pare Noel, una activitat que consisteix en un berenar, tallers, i una trobada amb el mític personatge nadalenc, que acull els nens i manté una xerrada amb ells. En total més de 300 persones van gaudir de l'experiència, entre pares i infants durant aquesta setmana.

L'estació d'esquí va mantenir oberta la pista verda del Prat de Conangle, amb 2 km de pistes marcades, això va permetre vendre les entrades La Rabassa i el paquet Emocions a Fons, ambdós productes molt atractius pel visitant que vol provar l'esquí nòrdic.

Naturland va encetar les festes de Nadal amb el 100% de l'estació oberta

Naturland va oferir el 100% de les instal•lacions de l'estació d'esquí nòrdic. Els equips van treballar durant les últimes setmanes per poder tenir totes les pistes obertes, amb 15 quilòmetres en traçat clàssic i patinador, amb uns gruixos que van des dels 10 als 40 cm, convertint-se en una de les poques estacions d'esquí nòrdic obertes al Pirineu, pràcticament l'única del nostre entorn.

A la Cota 2000 es va poder fer l'activitat dels trineus, tant per a infants com per a adults. L'escola d'esquí, així com les botigues de lloguer i venda de material també van oferir els seus serveis. A més, la Borda de Conangle Mountain Lodge va acollir els primers hostes, fet que permet comercialitzar de manera directa les experiències combinades en aquest espai únic del Principat. Cal afegir l'oferta de restauració, basada en una gastronomia fonamentada en el concepte de muntanya, i que s'ofereix a la mateixa Borda de Conangle.

Pel que fa a la Cota 1600, el dia 26 de desembre es va posar en marxa l'activitat 'Forestline', una tirolina de corbes que transcorre per un circuit entre els arbres, al bosc. A més, els visitants també van trobar a la seva disposició un ventall d'activitats per a gaudir tot el dia: el Tobotronc, l'Airtrekk, la Tirolina, l'Sklide, el Tubbing, el laberint, el Circuit Esquirol, l'Airtrekkids, la mini Tirolina, els llits elàstics, el passeig en poni i els tallers infantils. Per complementar la jornada, els clients tenen diversos punts gastronòmics per triar en aquest sector, oberts durant el període nadalenc.

El restaurant el Foc, que ofereix un servei show cooking amb tots els plats cuinats al foc i nova carta d'hivern; l'espai Sanobanano, amb un menú diari de muntanya; la Cafeteria, amb una oferta d'entrepans i plats per picar, i el Racó Express, especialitzat en dolços, creps i pastissos casolans.

SANT JULIÀ DE LÒRIA

www.santjulia.ad